ئاوێنە بچکۆلەکان

1986

گیانی من بۆ تەڵێ وەنەوشە پەرۆشە

کە لە ژێر سێبەری توترکا خامۆش

گۆران

خۆرنشین

ئێوارەمو
دڵۆپ
دڵۆپ
ئەتکێمە سەر خۆرنشینی
غەریبیی خۆم..
ئەی خۆرنشین!
مەڕۆ! چونکە
تا سبەینێ
هەتا ئێوارە.. دێیتەوە
بەشوێن تۆدا وشەکانم
یەك
یەك
ئەگرین
ئەی خۆرنشین!.

1975

پاش وەخت

درەنگ.. درەنگ.. تێگەیشتم
من دەمێك بوو وەك "كاربۆن"ی
ژێر قسەكانی تۆ وابووم
هەرـ دەركردنەوەـ م لەسەربوو!
درەنگ.. درەنگ ئەوەم زانی
ئەو ڕووەی تۆ ئەتدا بەمن
وەك پولی پۆستەیەك وابوو
لەخەڵكی كەت ئەكردەوەو
ئەدنا لەمن
درەنگ.. درەنگ.. تێگەیشتم!

1975

ناسين

وەك كتێبێ تۆم هەڵبژارد
كە گرتمی بە دەستمەوەو
کەوتمە هەڵدانەوەی ناخت
یەك.. یەك
پەڕەی دڵتم ژمارد
ئەوسا زانیم كتێبێ بووی
نەك لەشوێنێكو دوو شوێندا
لە دەیان شوێندا پەڕیبووی!

1975

خەنجەر

ئەزانم بەفر کوژەکان!
خۆشەویستیی ئێوەم بۆ ئەکەن بە خەنجەر
تا لە کێلانی گەروومی هەڵچەقێنن
بەڵام ئەوسایش
من مشتووی ئەو
خەنجەرەتان ماچ ئەکەمو
ئینجا چاوم لەناو بەفری
ئەوینتانا ئەچێتە خەو!

1975

مقەست

لەناو شارەکەی "مەم"ی بۆتاندا
لەچەقی ڕێگەی دێڕێکدا.. ڕۆژێ
وشەیەك کەوتو
نەیتوانی بفڕێ!
وەختێ مقەستێ هاتو دەنووکی
مەلی حەرفێکی دەنگخۆشی ئەوی
لەبندا قرتان!
ڕۆژهاتو ڕۆیی‌و هەر هەمان مقەست
لەژێر هەرەسی کتێبدا تاسا
چونکە دەمێ بوو
لافاوی ڕقی
هەزاران ووشەی
لەخۆی هەڵئەستان!

1976

دوا ووشه

ئەگەر "با" شنەی هەناسەکانی
لەسنگی بڕی‌و
دەم‌و چاوی خۆی
لە ڕێبوارانی دنیا شاردەوە!
ئەگەر "ئاو" چاوی شەپۆلی لێکناو
لە نیوەی ڕێدا
ماندوو بوو وەستاو
بەرەو سەرچاوەی دیسان هاتەوە.
ئەگەر "باڵندە"
باڵی کلیل کرد
ویستی فڕینی وەك دەزوو لەسەر
دەنووك‌و ملی هەڵبکاتەوە
ئەگەر درەختێ
زەمینی جێ هێشت.
ئەگەر بارانیش
ئەو بڕیارەی دا

له وەرزی خۆیدا دانەکاتەوە..
بڕیار بێ منیش
سەری وشەی خۆم هەڵبکەنمو
نەهێڵم شیعرم دەم بکاتەوە!

1977

پەند

زۆر شت هەن، ژەنگ هەڵدێنن‌و
بیر ئەچنەوەو
دواییش ئەمرن
وەکوو تاج‌و
سەوڵەجان‌و
تەختی ژێر پێی پادشاکان!
زۆر شتی تری دنیاش هەن
نارزێن‌و
بیر ناچنەوەو
هەرگیز نامرن
وەکوو شەپقەو
گۆچانەکەو
پێڵاوەکەی
"شارلی شاپلن"

1978

27 جار

بۆ "بێکەس"ی باوکو نیشتمان پەروەر

ئەگێڕنەوە..
ئەڵێن هەمووساڵێ جارێك
بە ئاسمانی گردەکەی "مامەیارە"وە
خەڵکی هەڵۆیەك ئەبینن
بەرز.. بەرز ئەفڕێ
بیستو حەوت جار خول ئەخواتو
ئەوسا لەسەر
کارێزەکەی "وەستا شەریف"
لەنگەر ئەگرێ
دیسانەوە بیستو حەوت جار
باڵەکانی لەیەك ئەداو
گوێیان لێیە شتێك ئەڵێ..
ئەگێڕنەوە..
ئەڵێن هەموو ساڵێ جارێك
بەدامێنی گردەکەی مامەیارەوە

چاویان لێیە: جرجێکی ڕەش

لە کونێکی تاریکەوە

بیستو حەوت جار سەر دەردێنێو

چاوی هەڵۆ ئەیکاتەوە

بەناو کونداو

ئەیتۆقێنێ

خەڵکی ئەڵێن: هەڵۆی پیرۆز

ڕۆحی بەفرینی "بێکەس"ەو

جرجیش "ئەدمۆنز"

1978

مشار

مشارێك.. دوو
دەسکی هەبوو
دوو دارکەنی ماڵی ئیمام
دەستیان دایەو
کەوتنە وێزەی پیرە داری
وەختێ درەخت
بەلادا هات
بەدەم ڕێوە
لەسەر مشار کردیانە شەڕ!
هەر بەپێوە
ئەم دەسکێکیو ئەو دەسکێکی
ڕائەکێشا
هەتا ناوقەدی یەکتریان
پێ بڕێوە.

ئەیلولی/ 1979

ســـــەر

لەپەنجەرەی ژوورێکەوە

کچێکی جوان..

لە پەرژینی باخێکەوە

باوەشێ گوڵ..

لە گیرفانی

کراسەکەی منیشەوە

قەڵەمەکەم

سەریان هێنایە دەرەوە

کچەکە بۆ

دڵخوازەکەی

گوڵەکان بۆ

منداڵەکان

قەڵەمەکەیشم بۆ شیعرێ

تا پێکەوە

وێنەی هەر هەموویان بگرێ!

1979

تاریکی

لەئێراندا
"مۆنالیزا"ی
تابلۆی هونەرمەندێ گریا
وەختێ ئیمام
بەزۆر پەچەی پێگرتەوەو
جبەکەی خۆی
دا بە سەریا!

تشرینی یەکەمی/ 1979

وێنەیەك

چوار منداڵی..
تورك‌و فارس‌و
عەرەب‌و كورد
بەهەر چواریان
وێنەی پیاوێكیان دروست كرد
یەكەم: سەری
دووەم: دەستی
سێیەم: لەشی‌و قاچەكانی
چوارەم: چەكی
كردە شانی!

تشرینی دووەمی 1979

هاوڕێ

سەرەتای هەموو پایزێ
وەختێ پۆل پۆل ئەو مەلانەی
بەدوای عەشقی گەرمەسێردا
ڕووەو باشوور کۆچ ئەکەنو
جێمان دێڵن.
ئەو.. رۆژانە
لەناو باخچەی ئاژەڵەکانی باکوردا
سەرنج بدەن.
ئەبینن وا ئاوەڵی ئەو باڵندانە
زیندانیەکان
زیزو ماتن
چاوی بەفرمێسک هەڵئەبڕن
لە عەزرەتا سنگی خۆیان
بە باشووری
هێلانەو شیشی قەفەزی

باخچەکەوە ئەنووسێنن.
ئەو.. ڕۆژانە
گوێ ڕابگرن گوێتان لێیە
ئەو ئاوەڵە زیندانیانە
بەبێ وچان بۆ درەختی
گەرمە سێری دوور ئەخوێنن!

1980

هەڵوێست

سێبەری گەڵای دارتوویەك.. كشایەوە
وەختیٚ زانی ئەو ڕێبوارەی
وا بە پەلە خۆی ئەكوتیٚ
بۆ پشوودان لە سایەی دا
لە هەڵدێرەكەی ئەو دیودا
دوو سیٚ نەمامی سەربڕی!
مانگ تریفەی كوژانەوە
وەختیٚ زانی لەبەر ئەودا
تۆڕ بۆ گرتنی گزنگی
سبەی بەیانیی ئەچنریٚ!
كلیلیٚ خۆی
لەكونی قفڵا عاسی كرد
كە هەستی كرد ئەیانەویٚ
چرایەك بێننە دەرەوە..
بیخنكێنن!

ڕێگایەك پاسدارەکانی

یەك.. یەك، وێڵ کرد

وەختێ زانی ئەچن بۆ ئەوێ

باخچەیەك، بە دیل بگرن

نامەیەکیش خۆی لەزەرفەکەیدا

دڕان

وەختێ زانی

هەواڵی ـ ئیعدام کردنی ـ

هەڵبەستێکی لەناودایە

بۆ مەهابادی لەیلایە!

1980/5/30

شایەت

کوشتیان..
"با" هاتو "بەدلە"کەی
لەبەر داکەند.
باران: شتی.
ڕووبار: بردی.
باخچە: ناشتی.
لەماڵەوە کە بەدلەکەیان هەڵواسی
"خەم"ە وردیلەکان دەستیان
بەگیرفانەکاندا گێڕا
گیرفانی یەکەم.. پێی وتن:
ئەوە پێنج شەش
"تمەن"ی ئەمڕۆی خوێن مژراو
گیرفانی دووەم پێی وتن:
ئەوە قوڵێ
جگەرەی قامیشی کوردیی.

گیرفانی سێیەم ڤیژاندیو

وتی: ئەوەیش

دوا وێنەی پەتی سێدارەو

ملی "قازی"!

حوزەیرانی/ 1980

مانگو زەریا

زووتر.. زووتر
ئەم "مانگ"ە نا
مانگێکی تر هەبوو جوانتر
دەمو چاوی ئێجگار گەشتر
ئاو شێتی بوو، ئاو شەیدای بوو
هەموو شەوێ لە کەناردا
ئەهات ئەچوو بەتەمای بوو!
بەڵام مانگ لەو لووتەلابوو
زەریا ویستی بەفێڵ بیگرێ.
شەپۆل هەرچەند خۆی هەڵبڕی
دەمی نەگەیشتە ڕوومەتی.
مانگ بە ئەنقەست نازی ئەکرد
بۆ چاوشارکێ لەژێر چوخمەکانی هەورا
خۆی ون ئەکرد!
هەتا جارێ بەسەفەرێ
مانگ کۆچی کرد بۆ بیابان

تا چەند شەوێ نەهاتەوە

کە هاتەوە، تەپو تۆزو خۆڵی قاقر

لە دەمو چاوی نیشتبوو

تریفەی قژی خۆڵاویی

پۆشاکی زیوینی بەری

گەرد لێ نیشتوو.

ئەو کاتەی مانگ گەڕایەوە

ئاو نوستبوو.

مانگ بڕیاریدا خۆی بشوا

بە پەلە پەل

جلەکانی بەری داکەند

ڕووەو زەریا هەنگاوی نا

شڵەژا بوو

مانگ پێی لەسەر بەردێ دانا

بەرد زۆر لووس بوو

شڵپەیەك هات

مانگ خلیسکا

مانگ نوقم بوو.

زەریا وەك شێتو هار هەستا

بۆ مانگ گەڕا

سەری کردوو خواری کردوو

دەستی بەناو بنیا گێڕا

هەر چووە سەر

هەر هاتە خوار

مانگ هەر نەبوو

لەو شەوەوە هەڵچوون‌و داچوونی زەریا

لەدایك بوو!

بەشکردن

ئێمە برسێتیمان بەشکرد
بۆ ئەوەی وەکوو یەك بخۆین.
ڕووتو قووتیمان دابەشکرد
بۆ ئەوەی وەك یەك بپۆشین.
ئێمە خوێنیشمان دابەشکرد
بۆ ئەوەی وەکوو یەك بمرین.
بەڵام ئەو وەختەی کە ترس
ئابلۆوقەی داین
هاتە سەر ئەوەی برسێتیی بەین بە تێری
لای گەنم کوژ
ڕووتو قووتی بە پۆشتەیی لای کفن دز
خوێنمان بە بانقی مەرکەزیی.
هەر هەندێکمان بڕیان پیاکرد.
بۆ یەکەم جار یەکسانیمان بۆ یەك نەویست
بۆ یەکەم جار وەك یەك نەبووین
لە مەیاندا، وەك یەك نەژیاین!.

1988

ئازادی

لەناو هەناوی هەورەوە
مژدەی سەوز دائەباری
لەناو چاوی کانییەوە
ئاوی ژیان هەڵئەقوڵی
لەناو دەروونی شاخەوە
مەلی بەربەیان هەڵئەفڕی
لەناو برینی کێڵگەوە
گوڵەگەنم ئەهاتەدەر.
لەناو لوولەی چەکیشەوە
ڕێی ئازادیی!

1985

خـــاك

دەستم برد بۆ چڵی دارێ
لەتاو ئازار لق داچڵەکی
کە دەستم برد بۆ لقەکە
ناوقەدی دار
کەوتە هاوار
کە باوەشم کرد بە قەد دا
خاك لەریەوە لەژێر پێم دا
بەرد ناڵاندی.
ئەمجارەیان کە دانەوییم
خۆڵم هەڵگرت
گشت کوردستان زریکانی.

1985

چریکە

بەیانی زوو کە هەتاو هات
لووتکەکانی لەخەوهەستان،
لەو کاتەدا من دەمێك بوو
مەلی شیعرێکی نەنووستووم
لە لووتکەوە هاتبۆوەو
بەبێ وچان
لەسەر بەفری
پەڕە کاغەزی بەردەمم
ئەیچریکان!

1985

ئـــازار

ئەی ژنی تەنیاو غەمگینم
ئارامییشت وەکوو قژە خورماییەکەت
درێژ درێژ بکەرەوە
وەك هەر چواریان دڵو باوەش
بۆ هەژارییش بگرەرەوە
من ئەزانم چ شەوێکەو
دەرگا لەسەر نائومێدیی مەکەرەوە
لەگەڵ فرمێسك هەرگیز نەدوێن
دەبا ئازار بەردی ڕق بێو
ئێوەش , ئەو پێنج گوڵە جوانەی
لەسەر تەوقەسەری ئەڕوێن!

1985

نـــاپـــاك

هاوینێ بو، نیوه شەوێ
لەکەژێکدا داره بەنێ
که مانگ لەودیو کەل ئاوابوو
بەپێ دزکێ
خۆی دزیەوه
خۆی تەنیا بوو
نەیهێشت لقێ
یان ڕێبوارێ
کەس بیبینێ
دارەبەنی چاوبەرەوژێر
پەنای برده ماڵه تەورێ
تەور کردی بەپاسەوان
هەتا ئێشکی کۆشکی بگرێ
ڕۆژێ زستان
پیره تەور زۆر سەرمای بوو
دارەبەنی لەت لەت کردوو
فڕێی دایه ناو ئاگردان.

1985

قوربانیی

سێلاوێ هات
تا گەیشتە پۆپەی دارێ
بە پۆپەوە هێلانەیەك بەجێ مابوو
دووسێ زەرنەقووتەی تیا بوو
درەخت بەسنگ
شەڕی لەگەڵ ئاودا ئەکرد
هەرخۆی ڕاگرت
هەتا ئێوارە داهاتو
دایکی بێچوەکان هاتەوە
وەختێ خنکا
ئەو دوا بێچوی ئەگواستەوە!

1985

ئاوێنە

ئەو ئاوێنەیە کە شەهید
قژی لەبەر دائەهێنا
ئەویش گیرا
ئاوێنەی دیل
نەیزانی چۆن خۆی دەربازکا
ڕۆژێ تاوان لەگوێ چەمێ
ڕیشی تاشی
ئاوێنە سەری هەڵبڕی
"با" یەك ئەهات
یەکدوو چرپەی لەگەڵدا کرد
با خێراتر هەنگاوی نا
تا پاڵێکی بەمەوە نا
ئاوێنە خل بۆوە بۆ چەم
ئاو نەوەستا شەپۆل بردی
بۆ ئەو شوێنەی
چلەی شەهیدیان ئەگێڕا!

1985

بڕیار

یەکەم دەرس
چوار ئەفەندی ڕەشتاڵەو دێز
هاتن "سیروان"یان دایە پێش
سیروان بوو بە بەردی بن گۆم
نەهاتەوە
جێگەکەی چۆڵ..
وەرزێکی تر یەکەم دەرس
کە مامۆستا هاتە ژووری
تەماشای کرد
پۆل کش‌ومات
کە ئاوڕێکی دایەوە
لەسەر تەختەی ڕەش نوسرابوو:
ئەی مامۆستا
ئێمە ئیتر هەر هەمووومان
لە ئیستەوە بووین بە "سیروان".

1985

ئەنجام

ئەو زیندانەی
"مانگ" یان تیا کوشت
خۆر هات گرتی!
ئەو ڕووبارەی جۆگەی قووتدا
ئەویش زەریا
هەڵیلووشی!

1985

ژیانم

دوو شت کەم خایەنە بزەی
دەم‌و لێویان
وان لەپێش چاو
خۆشیی من
خۆشیی پەپوولە
دوو شت خێرایە هەڵچوونیان
بە بڕشتە گەورە بوونیان
وان لە پێش چاو
باڵای خەمم
باڵای لاولاو.

1985

عاشق

یەکەم جار بوو قامیشەڵان
قامیشێکی عاشقی خۆی لێ یاخی بێ
ئەم عاشقە باریکەلە ڕەنگ زەردەمان
دڵی بە "با"ی وەشتا چووبوو
قامیشەڵان وتیان نابێ و نەیاندایە
عاشقی شێتی بێ هەناو
وتی: ئەو تەنها لە لایە
ئێوەش هەمووتان لە لایە
ئەوەش دڵم!
قامیشەڵانی ڕق هەڵساو
بۆ سزادانی دڵداری چاو بە شەونم!
دار کونکەرەیان بۆ بانگ کرد
دارکونکەرەی دەنووك زۆر تیژ
پێنج شەش کونی کردە دڵو
لەشی قامیش

لەو ڕۆژەوە ئەو عاشقە
بوو بە شمشاڵ
لەو ڕۆژەوە زامی دڵدار
بە پەنجەی با
دێتە قسەو
گۆرانی بۆ دنیا ئەڵێ
هەتا ئیستا.

1985

چەك

بۆ ئەوەی شاخ دڵی خۆش بێ.
درەختەكان بە "با" یان وت:
وەكوو شمشاڵ بیانژەنێ.
بۆ ئەوەی باخ وەڕس نەبێ
مەل بە چەم و ڕووباری وت
شەپۆل دەس گرێو پێ كەنێ.
هەتا شیعریش ئازاد بفڕێ
خاك بە چەكی پێشمەرگەی وت
گڕ لەم شەوگارە بەربداو
لە باوەشی خۆردا بمرێ!

1985

پەستیی

وەکوو کەشتیی بن کون تێبوو
تەماشای ئەم
دڵەم ئەکەم
هەر ئاو ئەچێتە ناوێوەو
ئاو دەر ئەدەم
هەتا جامێ لە خەمی کۆن هەڵئەهێنجم
جامێکیتر، خەمی تازە لەجێیەتی
ئا ئەم کەشتیە شپرزەیە
نە ئەوەتا نوقم ببێ
نە ئەوەتایش لەم گەرداوی شەوگارەدا
لە ڕۆخێکدا لەنگەر بگرێ!

1985

خۆشەویستیی

ولآت زۆره لە کوردستان
شۆخو شەنگ تر
خوێن گەرمتر
ولآت زۆره لە کوردستان
چاوی گەشتر
ئێسك سوكتر
ولآت زۆره لە کوردستان
قسە خۆشتر
دەس ڕەنگینتر
بەلآم ئەی کوردستانەکەم!
ولآت نییە هەرگیز لە تۆ
خۆشەویستر!

1985

سەنگەر

هاوڕێکەم!
"تۆو"ێ گوێ ناگرێ لە کێڵگە
ئەگەر سینەی خۆی نەداتێ
کێڵگەش گوێ ناگرێ لە هەورێ
بۆی نەبارێ.
هەوریش گوێ ناگرێ لە "با"یەك
نەیگێڕێتو ڕای نەژەنێ
"با"یش گوێ ناگرێ لە دەربەندێ
گڤەگڤی نەوروژێنێ..
دەربەندیش گوێ لە شاخ ناگرێ
ئەم لاو ئەولای قایم نەگرێ!
هاوڕێکەم!
شاخیش بۆ گوێ لەتۆ بگرێ
گەر سەنگەری شەهیدێکیت پێ لێ نەدرێ!

1985

گفتوگۆ

سلەیمانی وتی ئەگەر
ئیستە"شەهاب"م بژیایە
ڕەنگی گۆیژەم ئاڵتر ئەبوو.
کەرکوك وتی ئەگەر ئیستە
منیش"ئەنوەر"م بمایە
چاوی "بابە"م تیژتر ئەبوو.
هەولێر وتی ئەگەر ئیستە
منیش"ڕەنجبەر"م بژیایە
گوێچکەی قەڵام سوکتر ئەبوو.
کۆیە وتی ئەگەر ئیستە
منیش"جەعفەر"م بژیایە
چنارۆکم شەنگتر ئەبوو.
بادینانیش وتی ئەگەر
منیش"عەزۆ"کەم بمایە
ئیستە بێشەم چڕتر ئەبوو.

له دواییدا کوردستانم هەڵیدایە
وتی ئەگەر ئەوان هەموو بمانایە
من باڵام چۆن بکردایە؟!
ئەم ئاگرە چۆن لە گیانما
هەڵگیرسایە؟!

1985

هێلانە

کۆمۆنیست نیم
بەڵام زۆر جار چاوم لێ یە
یەکە یەکە
هەندێ وشەی دایکەو باوکەم
وەك چۆلەکە
کە هێلانەی شەوگارێکیان لێ ئەشێوێ
هەڵئەفڕنو ئەیانەوێ
ئەو شەوانە
کاسکێتەکەی لینین بکەن
بە هێلانە!

1985

ڕێگا

ڕۆژێ زەمین بورکانی بوو
بورکانیش کوردستانی بوو
کوردستانیش کوڕی وەکوو
ئاراراتی لێ کەوتەوە..
ئاراراتیش کوردی لێ بوو
کوردیش دووانەی چەوسانەوەو تێکۆشانی
بەیەك سك بوو
لەو دووانەیەش
ڕێگای وەکوو"یلماز گۆنای"لەدایك بوو.

1985

شۆڕش

شاخ وتی شۆڕش ڕووباره
جارێ تیژو جارێ خاوو
هەندێ جاریش بێ بواره.
ڕوبار وتی شۆڕش شاخه
جارێ لووتکەو جارێ گەورەو
هەندێ جاریش بن بناره.
درەخت وتی شۆڕش وەکوو دارستانه
جارێ ڕووتەو جارێ وشکەو
هەندێ جاریش چڕستانه.
ئەمجارەیان زەمین وتی:
ده بلّێن شۆڕش ژیانه
وەك سەری من چۆن بەدەوری
چاوی خۆردا ئەخولێتەوه
سەری ئەویش وا بەدەوری
چاوی گەلدا ئەخولێتەوەو
ئەوەی له کەسمان ڕوونەدا
نەوەستانه!.

1985

شەونخوونی

لەو شەوەدا
لەو دۆڵەدا
چراکان کوژابوونەوە
تاقە چرایەك ئەسووتا
ئەویش چرای شاعیرێ بوو
بە دیار برینی نەنووستووی
شیعرێکەوە دانیشتبوو!

1985

کوێر

بەرخۆلەکە
دوای گرمەیەك
دوای ڕۆشتنی فڕۆکەکە
دەمی گێڕا
نە گوانی بۆ بینرایەوەو
نە ڕانی بۆ دۆزرایەوەو
نە چووشەوە سەر ئاوەکە!

1985

پێڵوو

که مانگ هەڵهات
یەکەم چەپکە تریفەی خۆی
پێشکەش بە لووتکەی بەرز کرد
لەپەناوە
کانییەك چاوی تێ بڕیو
داوای یەك ماچی لێ ئەکرد
لەبەر پەنجەرەی ژوورێکدا
نامەی دڵدارێکی بێدار
تکای مانەوەی لێ ئەکرد
لەپڕێکدا کە ئاوا بوو
چوون بۆی گەڕان
سەیریان کرد مانگ
لەناو شیعرێکدا نوستووە
خەمی کانیو نامەو لوتکەی
لە پێڵۆیدا هەڵگرتووە.

1985

میرات

که کەو ئەمرێ
دوای خۆی بۆ شاخ
چەند قاسپەیەك بەجێ دێڵێ.
که هەنگ ئەمرێ
دوای خۆی بۆ باخ
هەندێ ماچی شیرین شیرین
بەجێ دێڵێ.
که وەختێکیش تاوس ئەمرێ
دوای خۆی هەندێ تێلی ڕەنگین
بۆ ناو گوڵدان
بەجێ دێڵێ.
که وەختێکیش ئاسك ئەمرێ
دوای خۆی مسك بەجێ دێڵێ.
هەرکاتێکیش که من مردم
دوای خۆم بۆ ئێوەو کوردستان
هەندێ شیعری
نازدارو جوان
بەجێ دێڵم.

هیوا

ئەگەر ئەوینت باران بێ
وا لەبەریا ڕاوەستاوم.
ئەگەر ئەوینت ئاگر بێ
وا لەناویا هەڵکوڕماوم.
ئەی ئەوینی کوردستانم
شیعرم ئەڵێ:
تا باران‌و ئاگر مابێ
منیش ماوم!

1985

بەرزبوونەوە

بەرزیی باڵام
سەدو حەفتاو نۆ سانتیمە
گەڕام.. هەرچی
لاپەڕەی ڕوو زەردی ناحەزانە
کۆمکردنەوە..
سەفتەیەك بوو.. هەر بە پێوە
چوومە سەری..
ڕوو لە "دابان"
کە ڕاوەستام
وەختێ بینیم:
ئەمجارەیان
بووم بە سەدو هەشتا سانتیم!!

1985

زەبر

لای من ئەمڕۆ
کەللەی شیعرو سەری بزمار
وەکوو یەکن
کاتێ هەردوو نووکی تیژیان
قووڵ ڕۆئەچن..
لەسەر ئەویا زەبری ئازار
لەسەر ئەمیش زەبری چەکوش
دەس دائەگرن.

یاخی بوون

ئەی زمانە شیرینەکەم!
لێم ببورە
بۆیەکەم جار بە گوێت ناکەم!
بۆ یەکەم جار لەفەرهەنگت یاخی ئەبم
بۆ یەکەم جار تۆ وەك تینوو
بە شوێن مندا ڕائەکەیتو
منیش سەراب
ئەگەر ئەمجارە شیعرێکم کوڕێکی بوو
من ناوی لێ ئەنێم "شەهاب"!.

بێشکە

کە لاشەی ساردی چوارچرا
وەکوو هێشووی سەرما بردوو
لە سێدارە کرانەوە
دار.. بەجێ ما
هەژارانی سابڵاخ بردیان
زستانیش بوو نەیان سووتان
سەرمایشیان بوو نەیان سووتان
لەو دارانە.. لەو تەختانە
چوار بێشکەی سووریان دروست کرد
لەو ڕۆژەوە هەتا ئەمڕۆ
ئەو لانکانە
هەر ئەگەڕێن
ئەم ماڵ.. ئەو ماڵ
ئەم دەست ئەو دەست
وەریان ئەگرن
ئەی نابینی هەزاران قازی محەمەد
لەسەر لوتکە وەستاون و
چەك هەڵئەبڕن؟!

ساڵی تازە

ئەو کێڵگەیەی، ماچ بارانی ساڵی پارم
سەوزی نەکرد. ئەمساڵ ئەیکەم
هەورێ وای وت.
ئەو گوڵە جوانەی پار نەمدا لە ئەگریجەم
ئەمساڵ ئەیدەم.. باخێ وای وت.
ئەو درەختە شۆخو شەنگەی
پار لە تەکیا هەڵنەپەڕیم
ئەمساڵ بۆ خۆم دەستی ئەگرم
شەماڵ وای وت.
ئەو تاجی گڕی نەورۆزەی پار کردمە سەر
بچوکتر ئەبێ لەتاجی ساڵی تازەم
لوتکە وای وت.
ئەو جۆگانەی پار چاوبڕکێم لەگەڵ کردن
ئەمساڵ ئەچمە خوازبێنیان
گۆمێ وای وت.

ئەو ئاسۆیەی پار تیا نەفڕیم
ئەمساڵ ئەبێ بە جێی گەشتم
مەلێ وای وت.
ئەو حەرفە چاو ڕەشانەی پار نەم ئەناسین
ئەمساڵ وەکوو ڕستە بازن
ئەیانکەمە هەردوو دەستم
کیژۆڵەیەکیش وای ئەوت.
ئەو دەنکە گەنمەی ساڵی پار نەمگەیاندە
ناو شارەکەم
ئەبێ ئەمساڵ بیگەیێنم
مێرولەیەکیش وای ئەوت.
ئەو گێژەنەی پار خۆم لێداو گەڕامەوە
لەساڵی نوێدا ئەیبڕم
ئەسپێك وای وت.
مۆمەکانی هەر دوانزە پەنجەی ئەمساڵم
شەوقی هیوایان گەشترە لە هی پارم
سینیی سەر مێزەکەش وای وت.
ئەو شیعرە سرکە کێوییەی وەکوو ئاسك
پار نەمتوانی دەستەمۆی کەم
پار نەمتوانی لەگەڵ چاوما ڕای بهێنم
ساڵی تازە ماڵیی ئەکەم
ساڵی تازە ئەیخەمە ناو هەورەبانی

کەشکۆڵەوەو

لەباخەڵما ئەیخەوێنم

دواى هەموويان منيش وام وت!.

بەفر

منداڵ بووم‌و سەرەتا بوو

خۆشەویستیت

تۆپەڵە بەفرێ بوو بچووك

بەقەد تۆپێ.

ڕۆژ هات‌و چوو..

سەرنج ئەدەم:

هەتا تەمەن بەرەو لێژایی مل بنێ

تۆپەڵە بەفری ئەوینیش خول ئەخوات‌و

دائەگەڕێ‌و

گەورە ئەبێ.

ڕۆژێکیش دێ

ئەی وڵاتە سپیکەلە غەمگینەکەم!

کە قورسایی کێوی بەفر

بەم دڵە بچکۆلانەیە

هەڵنەگیرێ‌و

هەر بەدەستی خۆشەویستیی

تۆ بکوژرێ!!

چاو

شیعرم وەکوو زنجیرە شاخ، لوتکە.. لوتکە
هەتا بەرەو ژوور بێتەوە
بەفری ئەوین دایئەپۆشێ و
لەبەر تەماشای گزنگما
سپی.. سپی ئەچێتەوە.
بەرەو باکوور
شیعرم هەڵمی زامەکانی گەرمەسێری کۆچکردووە
کەژاوەی بووکێنیی هەورەو 4
مانگی سووری، دوا شەهیدی
سلێمانی تیا نووستوە.
بەرەو باکوور
شیعرم ئەڕوا
گڕە و ئەڕوا
خەمەو ئەڕوا
تا لەسەر "وان" لائەداو ئەچەمێتەوە

بەسەر پەنجەرەی نارنجی بەربەیاندا
دا ئەبارێو
لەچاوەکانی "دەرسیم"دا ئەتوێتەوە.
چاوی شیعرم
چاوی دایکم
چاوی دەرسیم
ئەو جۆگەلە رۆشنانەن
سەرچاوەیان وا لەناو دڵی بەفرایەو
بەفریش عەشقێکە ئەبەدیو
نابڕێتەوە!

قۆخ

لەبەر ئەوەی چاوەکانم
دوو دەنکە هەڵووژەی ڕەش بوون
وەختێ کەتۆ داوات کردن
یەکێکیانم دایە دەستتو
ئەویترم بۆ خۆم هەڵگرت!
ئەی کچەکە!
بەڵام دڵم هەر قۆخێکە
هەر یەکێکە
ئەی نازانی
ئەویش زووتر
لەبەرەبەیانی تەمەندا
کوردستانم پڕی پیاکرد
ئەو فڕانی
تۆ بزانە بەشت نادا!.

گۆرەوی

لەدەرەوە
سەرمای کانوون
دەمی "با"ی لەگۆ خستووە.
لەژوورەوە
خۆی بەتەنیا دانیشتووە.
لاڵو پاڵ وەك بەرخو کاوڕ
منداڵ نووستوون.
مێردیش ئەوە چەند ساڵێکە
زریانێکەو
شوێن عەشقی چیا کەوتووە.
خۆی بە تەنیا دانیشتووە
ئەڵێی شۆڕەبی پایزەو
سەری بۆ کۆش داخستووە.
هەر ئەچنێتو ئەچنێ
ڕاسپاردەی

گۆرەویە پووزەوانەکەی
نیوەشەوێ تەواو ئەبێ
داخ! نازانێ، ئاخ! نازانێ
کاتێ گۆرەوی ئەگاتێ
ئەو هەر تاکی چەپی ئەوێ!.

پرسیارو وەرام

ـ تۆ بینیوتە درەخت بگریو هاوار بکا؟
ـ من بینیومە چونکە لە تەنیشت منەوە
چەمێکیان کوشت
چونکە لەنزیك منەوە
گریان لەیاڵی "با"ش بەردا!
ـ ئەی بینیوتە وشە ببێ بە خەڵووزوو
کتێب سەری بپژێتو
تەباشیریش خۆی ڕەشپۆش کا؟
ـ من بینیومە چونکە لە تەنیشت منەوە
قوتابخانەی گوندێکیان کوشت
چونکە لەنزیك منەوە
قەڵەمێکیان کرد بە پەتا!
ـ ئەی بینیوتە بەرد پێکەنێ؟
لەخۆشیاندا کەژ هەڵپەڕێ؟
شەقام بڕواتو بگەڕێو

لەناو شارا سەما بكا؟!

ـ ئەی چۆن هەموو بینیومانە

وەختێ قەندیل

یەكەم كوڕی پێشمەرگەی بوو

وەختێ باڵای چەك داگیرسا!.

مەودا

شیعری تۆ هەر تاقە ژووری
جێ ژوانی ئەوینێتی
شیعری تۆ هەر پەنجەرەیەك
ئاسۆی هەموو تێڕوانینێتی
شیعری تۆ هەر کورسیو مێزێ
هەموو گێتیو گەردونێتی
بۆیە شیعرت تەنگەنەفەس..
کورتە بنەو
هەرچەند مەترێ
مەودای هەموو فڕینێتی!

1985

مردن

که گەڵایەك مرد.. حەرفێکم لێ مرد.
که کانییەك مرد.. وشەیەکم مرد.
که باخچەیەك مرد.. ڕستەیەکم مرد.
بەڵام ئەی کیژی
تەمەن دەساڵەی
گوندی "هەڵەدن"
وەختێ تۆ کوژرای
دە شیعرم مردن!

1985

خۆزگە

هەموو شەوێ

بەقەڵەمەکەی خۆم ئەڵێم:

ئەگەر گڵۆپی شیعری تۆ

هەر بەخوێنی شەهیدی نوێ

دابگیرسێ!

دەبا ئەوسا

ئەو خۆزگەیەم بۆ بێتە دی:

دەست بشکێو

تەمەن کورت بێ.

دەبا ئەوسا

چش لە تۆ بێ

خەڵك بژیو

شیعر بمرێ!

1985

ناونیشان

نە ناوی شار، نە گەڕەك‌و نە شەقام‌و
نە ژمارەی تەلەفۆن‌و نە سنووقی
پۆستەم هەیە!
کەچی نامەی سەوزی ئەوین
نزیك‌و دوور
هەموو ڕۆژێ بەڕێوەیە.
چونکە شیعرم خۆی پۆستەچی خۆشەویستی‌و
ئەدرەسیشم دڵی دیاری
پێشمەرگەیە!

1985

زێوە

ڤڕەیەك دوور، نزیك.. نزیك
دووسێ ناڵە.
دەشتێك.. دووكەڵ.
ئۆردوگایەك.. ڤیژەو هاوار.
حەرف.. حەرف
سەد"ئەلفو بێ"ی كوردیی كوژراو.
وشە.. وشە
سەد" ئەلفو بێ"ی "دارا"ی بێ سەر
"دارا"ی بێ قاچ.
ڕستە.. ڕستە
سەد"ئەلفو بێ"ی "دار"ی ڤژ سوور
"دار"ی گوڵان لەبار براو.
سەد"ئەلفو بێ"ی "زارا"ی لە كەمەردا ڤرتاو.
پەڕە.. پەڕە
سەد"ئەلفو بێ"ی "بابە"و "دایە"ی

لەش کۆتەرە.
سەد"تۆپ"ی چاو دەرپۆقیوو
سەد بووکە شووشەی سەربڕڕاو.
ڤڕەیەك دوور، دوور، دوور، دوورتر
پایتەختی ئەژدیهایەكو
جیهانێکی کەڕەواڵە!.

تشرینی دووەمی/ 1986

جوانوو

بۆ شەهید فەرهاد

جوانوویەك بوو
وەكوو شەفەق حیلەی سوورو
وەكوو كولوو گیانی سپی.
نەترس‌و بیم ڕەنگی حیلەی سووری گۆڕی‌و
نە دووكەڵی پایتەختێكیش گیانی سپی.
سنورەكان هەرچەندیان كرد ڕامیان نەكرد.
سوڵتانەكان هەرچەندیان كرد ڕامیان نەكرد.
كەچی زارۆكی كوردستان
كامیان وەك قامیش لاوازو
كامیان ئێجگار برسی‌و ڕووت بوو
ئەیان توانی، لە ترۆپكی هەڵەمووتدا
بە ئاماژەیەك ڕایگرن..
خۆ بە یاڵدا هەڵۆاسن‌و
باڵی فڕینی پێ بگرن.
جوانوویەك بوو، چوارپەل ئاگر

دابین نەبوو، وەکوو عاشق

وەکوو قوڵنگەکەی فەرهاد.

تەنها ئەو وەختە دابین بوو

کە لەسمکۆڵانی چیاو وەرزی گڕدا

بە بڵێسەی، دەستو پلی، خۆیەوە بوو!

تشرینی دووەمی/ 1986

ئابڵۆقەدان

لەنێو ئەم شاخ و داخەدا
ئەوا بۆ دوو ساڵێ ئەچێ
هەر چواردەورم بە خۆشەویستیی گیراوە
هەر چوار دەورم بە خۆشەویستیی تەنراوە
ئەمە تاقە ئابڵۆقەدانێکە، گیانم
حەز بکا چڕتر بێتەوەو
ڕۆژ لە دوای ڕۆژ
زیاتر لێی نزیك بێتەوە!
ئەمە تاقە ئابڵۆقەدانێکە هەتا
بازنەکەی بێتەوە یەك
هەتا زیاتر بخاێنێ
ئازاد ترم!.
ئەمە تەنها ئابڵۆقەدانێکە کە من
ئاواتمە لێی دەرباز نەبم!.

1986

چادر

ئەم چادرانە، سەروگەردنو لاقی لە جەستە
ڕاونراومانن.
ئەم چادرانە، پێستی گووراوی، لە نامۆییدا، هەڵدراومانن.
ئەم چادرانە، سەرئەکەم بەژێر هەر یەکێکیاندا:
گوندێك ئەبینم، بە چیچکانەوە، کز دانیشتووەو
کڕ، تێم ئەڕوانێ.
پیرە درەختێ، بەتانیی لەکۆڵ، هەڵئەلەرزێتو
زەق، تێم ئەڕوانێ.
چاوم لێیانە لەژێر چادردا
جۆگەلەو ڕووبار، لەسەرپشت کەوتوون
دووکەڵیان داوە بەسەر خۆیانداو هەر چاویان دیارە
گوێشم لێیانە، وەك ڕەزوکێڵگە، هەڵئەقرچێن ونالەناڵیانە
گوڵە گەنمەکان، وەکو کارژۆڵە تازە زاوەکان
بێ هەناو لاواز، کۆماونەتەوەو
سەریان خستۆتە کۆشی یەکەوەو، وەکو پەلکەگیا

وەکوو وردەبەرد، ئەکرۆزێنەوەو، نرکەنرکیانە.
چاوم لێیانە، مامرەکانیش، بۆ گەڕانەوەی
جووجەڵەکانیان، لەتاریکیدا هەر خول ئەخۆنو گارەگاریانە.
ئەم چادرانە، سەروگەردنو لاقی لە جەستە
ڕاونراومانن.
ئەم چادرانە، ماڵە برینی
هۆبە بەهۆبەی شیعرەکانمانن.

ئێران/ 1986

دەسەڵات

کام کونە دەرزی بیرۆکە
زۆر بچووکە
بە تاریکیش من ئەتوانم
دەزووی شیعریان پێوە بکەم.
کامە خەیاڵ ئێجگار لووسە
من ئەتوانم هەر بەدەستی
ڕووتی ڕستە
بیگرم وەکوو ئەم پێنووسە.
کام حوتی دەریا گەورەیە،
من ئەتوانم لە پەرداخێ وشەی پڕدا
جێی کەمەوە.
بەڵام ئەوەی نە لەدڵماو نە لەشیعرا
هەرگیز جێیان نابێتەوە
درۆی گەورە
یان بچووکە!

1986

قۆپچە

ئەم شاخە وا هەڵکەوتووە
ئەڵێی پیاوێکی درێژەو،
ساڵ دوانزەی مانگ سەرمایەتیو،
پاڵتۆیەکی خۆڵەمێشی ئاودامانی،
تەسکی لەبەر خۆی کردووە.
پاڵتۆکەیشی بە چوار قۆپچەی
گا بەردی زل داخستووە.
ئەم شاخە واهەڵکەوتووە.
ئەمڕۆ شەبەق بۆردومان بوو
من هەر خەمی ئەو پیاوەم بوو
دواتر کە سەرنجم دایە
وەك خۆی چۆن بوو
هەر بەپێوە ڕاوەستابوو
تەنها یەك قۆپچەی پاڵتۆکەی
لەشوێنی خۆی ترازا بوو.

1986

خواست

وەختێ گەرداو داوا ئەکاو،
شەپۆل هەڵئەسێتە سەرپێ!.
هەموو جارێ ئەو بەرزەوپێ ڕاوەستانە
ئەو.. هەڵسانە
بۆ یادی گیانی ئاوێکە، کانییەکە، شەهید بووبێ.
وەختێ ئاسۆ داوا ئەکاو،
باڵندە بۆ ساتەوەختێ لەنگەر ئەگرێ
بە ئاسمانەوە ئەوەستێ.
هەموو جارێ، ئەو لەنگەرە، ئەو وەستانە
بۆ یادی گیانی گوڵێکە، گەڵایەکە، شەهید بووبێ.
وەختێ خاکیش داوا لە هەموومان ئەکا
وەکوو درەخت دەقیقەیەك ڕابوەستین
هەموو جارێ ئەو بەرزەپێ ڕاوەستانە
لەبەر خاتری نیگای کانیو،
بەردەنوێژی ناوچەوانی شەهیدێکە.

هەموو جارێ لەناو چرکەی دەقیقەدا

وا هەست ئەکەم

سەعاتی خوێنی شەهیدی کەشکۆڵەکانم لێئەدا!.

کێ بوو پرسی:

ئەم شیعرانەی تۆ چەند ئەژین؟

چەند عومریانە؟

من خۆم نالێم، شەپۆل‌و گوڵ‌و مەل ئەلێن:

بەقەد یادی هەرجارێکی بەردەوامی

ئیستەو بەیانی‌و داهاتووی

ئەو.. دەقیقە، ڕاوەستانە!

شام/ شوباتی/1987

پرسە

بارانێ مرد
هەتا سێ ڕۆژ
زەویی پرسەیەکی گەورەی
لە کێڵگەیەکدا بۆ دانا.
ئەوەی کە لەم پرسەیەدا
لەهەمووان زۆرتر گریاو
هەڵقرچانی لەبەرچاوبوو:
باڵندەی باخی گوندێکی ڕاگوێزراو بوو.

1988

شەڕ

زریان دوو داری دا بەشەڕ
دارەکان کەوتنە دەسکەنەی قژی یەکتر
دەستیان خستە خوێنی گەڵاو چڵی یەکتر.
تا ئەو وەختەی درەنگانێ
هەتاو هاتو بەربەیانێ
هەردووکیانی ئاشت کردەوە.
بەڵام سەد داخ! ئەوەی لەو وەرزەدا تیاچوو
بەری کوژراوی سەر عەردی
هەردووکیان بوو!

ئیتالیا/1987

پاییز

ئەمرۆ پایز باری کردوو ئێرەی جێهێشت
کە چوومە شوێن هەواری چۆڵ
"ئاخ"ێکی لێ بەجێ مابوو!.
ئاخم هێنایەماڵەوە.
ئەم"ئاخ"ە وەك بە تایبەتی
پایز بۆ منی دورووبێ
پڕ بە بەری شیعرێکم بوو!.

شام/1987

نەهێنیی

"تۆو"ی گوڵێکم خستە ژێر
سانسۆری هەردوو چاومەوە
ویستم لە نهێنیی بوونو
یەکەم سەرهەڵدانی بگەم.
بەجێم نەهێشت
بەڵام شەوێك نازانم چۆن وەنەوزم دا!
کەچی ئەو لەو وەنەوزەدا
نەهێنییەکەی سەری هەڵدا.

شام/1987

له ئەنگۆرەیەكدا

"با"و "ئاو" لەسەر مانگ شەڕیان بوو.
ئەنگۆرەیەك:
له گۆمێكدا، ئاو بوو بە ئاوێنە بۆ مانگ
مانگ ئەو شەوە خۆی گۆڕیبوو
هاتو ویستی لەبەر گۆم دا
ئارایشت كا و قژ داهێنێ
له پڕێكدا
له دوورەوە بە گڤە گڤ
"با"ی تووڕە هات
ئاوێنەكەی وردو خاش كرد!.

ئیتالیا/1987

جريوه

نیوه شەوی هاوینێ بوو
لەسەر سەرم، دوو ئەستێرەی
سەر هەڵەمووت
بۆ یەکتر ئەخنینەوەو
چەپك.. چەپك
جریوەیان ئەگرتە یەك.
ئەوەی ژوورتر
چاوم لێبوو، دەستی کەمێ تەتەڵەی کرد
جریوەیەکی کەوتە سەر جێگەکەم‌و
چاوی شیعرێکی من پشکووت!.

شام/1987

لە تووڕەبوونێك دا

ڕۆژێ چاکەت بە قۆپچەی سەر قۆڵی خۆی وت:
ـ تۆیش نەبی من لەبەر ئەکرێم.
تۆیش نەبی من
هەر سەرما گل ئەدەمەوە.
تۆیش نەبی من، هەر چاکەتم!.
ـ تۆیش نەبی ئەم پیاوە ئەژی.
"گوێم لێ بوو ڕۆژێ دڵیشم
وای، بە ڕیخۆڵە کوێرەم وت."
منیش ئەڵێم:
ـ ببیو نەبی
تۆیش ئەو ڕیخۆڵە کوێرەیەو
قۆپچەی سەر قۆڵی چاکەتمی!.

1987

شەکردان

پیاڵەیەکی پشتێن زەڕلی، هەر بە پێوە
لەناو سویزگیەکەدا پرسیی:
ـ ئەو شەکردانە لەبەرچی
فرمێسکی سپی ئەڕێژێ؟
چەندین ساڵە لەم ماڵەدا
دڵشاد.. دڵشاد
دێتو ئەچێ.
گشت ڕۆژێکیش کەوچك.. کەوچك
زەردەخەنەی شیرینیمان پێ ئەبەخشێ!.
یەکەم جارە بگریو پەست بێ
بۆ؟ لەبەرچی؟
خوێدانە دەم هەراشەکە هەڵیدایە:
ـ چونکە ئەمڕۆ
شەکردانێکی دیکەیان بەسەرهێنا!
ـ سەد مەخابن!

ئەی باشە ئەم چی لێ ئەکەن؟!

ـ خۆ نایکوژن!

وا بڕیارە ئیتر بیکەن بە ئاڵەت دان!

1987

جوانترین گوڵ

لەبەر هەیوانی هەورەوە
کە خۆر دەرکەوت‌و پێکەنی.
ئیتر پایتەختەکەی بەفر لەخۆشیاندا
بەسەر شەقامی هەتاودا بەپێی پەتی
ڕای ئەکردوو پارچە پارچە
بەرگی بەری دائەکەنی!
لەو ڕۆژەدا پێشبڕکێ بوو
پێشبڕکێی جوانترین گوڵ بوو
ستۆکهۆڵم
بۆ ئەم ئاهەنگی هەتاوە.
کام گوڵەیان هەڵ ئەبژێرێ‌و
لەبەر ئاوێنەی ڕوباردا
ئەیدا لە ئەگریجەو قژی؟!
کام گوڵەیان؟
هی کام باخچە؟! هی کام دوورگە؟!

هی کام کۆگا؟! هی کام ماڵو
کام پێشانگە؟!
دوورگە وتی: گوڵی کەنار ئاوی زۆرم
ئەو .. یەکەمە !
مەیدان وتی : گوڵی بەر پرشەی فوارەکەم
ئەو.. یەکەمە!
نهۆم وتی: گوڵی ئینجانەی باڵقۆنی هەرە بەرزم
ئەو.. یەکەمە!
لەبەر بەرۆچکەی هەتاوا
پێشبڕکێ بوو
پێشبڕکێی جوانترین گوڵ بوو
ئەی کێ ئەبێتە سەرپشکی هەڵبژاردن؟!
جووتێ کۆتر
دوو دار زەیتونو دوو منداڵ
لە داڵانێکی نارنجیی خۆرنشیندا
کۆبوونەوەو بڕیاریان داو ڕایانگەیان
ئەو گوڵانەی لە باوەشی ئەم شارەدا
لەوان جوانتر هەرگیز نەبێ
ئەو گوڵانەن
لەسەر شۆسەی "سڤێ ڤێگن"
خراونەتە
سەر خوێنەکەی "ئۆڵف پاڵمێ"!

سوار

ئەو وەختەی هەرەس کپ بۆوە
بەفر چۆوە
لە دۆڵەکەدا سوارەکەو ئەسپە ڕەشی
نەورۆزی پاریان دۆزیەوە
سوار وەکوو خۆی
قیت دانیشتوو
سمێڵی ڕەش، سەروکڵاو، فەقیانەکەی
دەستی تووکن جڵەو گرتوو
ئەسپ وەك خۆی
یاڵی بڕی، کەفەڵی پان، زین، ئاوزەنگی
بەڵام نەئەو ئەیحیلان‌و
نە ئەمیشیان هۆ بەهۆی بوو!

جەژنێك

هەوری لای ئێمە لە هەوری
هیچ ئاسمانێكی تر ناچێ
كە دائەكاتو ئەبارێ
لە چوار لاوە ئاوی چاوانی ئەدزرێ.
خاكی ئێمە لە هیچ خاكێكی تر ناچێ
خۆی یەك دڵەو هەموو ڕۆژێ بە چوار خاجدا دائەكوترێ.
دایكی ئێمە لە هیچ دایكێكی تر ناچێ
لەیەك ساتدا سكی ئەو چوار جار ئەسوتێ.
یەك كەسمان چوار جار ئەكوژرێ.
بۆیە ڕۆژێ لەئاهەنگی
ئەم خوێنەدا
چوار جەژن ئەكەین بە جەژنێ!

پێکەوە

ئێوارەیەك
کوێرێكو کەڕێكو لاڵێك
هەتاوەکوو چەند سەعاتێك
لەسەر کورسی نێو باخچەیەك
قنجو قیتو لێو بەبزە دانیشتبوون.
کوێرەکە: بەچاوی کەڕەکە ئەیبینیو
کەڕەکە: بەگوێچکەی لاڵەکە ئەیبیستو
لاڵەکەیش: بەجووڵانەوەی دەمو لێوی
هەردووکیاندا تێ ئەگەیی.
هەرسێکیان بەیەکەوەو لەیەك کاتدا
بۆنی گوڵەکانیان ئەکردا.

شام/1987

تاقە شایەت

دوو جادەی، لێکدراو: خاچێکە.
هاڵاوی پەڵەیەك گەرمە خوێن:
تاوانی، تازەی نێو شارێکە.
شایەتیش:
هەر تاقە چۆلەکەی هەڵنیشتووی
سەر داری باخێکە.
شایەتێ: کە هەرگیز بانگ ناکرێ
بۆ بەردەم" مەحکەمە"!.

1987

ئینجانە

چاوت.. ئاوو

دەستەکانت "با"و، ئەوینت

تۆوی گوڵی هۆنراوەمە.

ئەی کچەکە!

ئەوەی هەمەو بۆم هێناوی‌و

لەبەردەمتا ڕامگرتووە:

تاقە ئینجانەکەی "سەر"مە!.

شام/1987

کتێب

بۆ "حسین مروه"

ئەو درەختەی
حەفتاوحەوت پەلی درێژی لێ بووبۆوە
ئەمڕۆ وتی:
دوای تەقینەوەی ناپاڵم
گوێچکەی چەپم نابیسێتو
ئیستە کەڕە!.
تۆ پێم بڵێ:
باوەڕناکەم تەقینەوەی لەو گەورەتر
لەو بە سامتر
هەرگیز هەبێ!.
ئەو ڕووبارەی
حەفتاوحەوت جۆگە لەجەستەی جوێ بووبۆوە
ئەمڕۆ وتی:
تەقینەوەی ئەو دینامێتەی کە ملی
حەفتاوحەوت شەپۆلی پەڕاند
ناڵەو گرمەی

له گشت دەنگێ بەرزترە!
ئەو "موخەیەم"ەی کە هەر خۆی
بەدەستی خۆی
لەحەفتاو حەوت سانیەدا
حەفتاوحەوت کۆتری جگەری
خۆی ناشتبوو
ئەمڕۆ وتی:
نەء . زریکەی مەمکە بڕاوەکانی من لە گشت ناڵەو
دەنگێکی تر بەرزترە!
لەدواییدا کتێبخانەی "گەل"ێك وتی:
گەورەترو گەورەتر زۆر بڵندتر
لەو دەنگانە هەمووی تێکڕاو هەمووی زیاتر
ناڵەو گرمەو تەقینەوەی
دەنگی دەمانچەیەکی بێدەنگ بوو
کە هەر دوێنێ
کتێبێکی لەبەرگی هەتاو گیراوی..
کتێبێکی تەمەن حەفتاوحەوت، لاپەڕە
سەوزی جوانی پڕشنگداری
منی کوشتو..
گوێی جیهانی هەموو کەڕ کرد!

شام/1987

دەرسێك

ـ مامۆستا گیان
لە جوگرافیای ناو دڵما بزر ئەبم!
من نازانم.. شاری بامەڕنی
چەند پلە
لە ڕۆخی زەریاوە بەرزە!
بە پێوانەی پێ، گەز، مەتر
هەڵچووترین لوتکەو دوندی
ناوی چییەو چەند بڵندە؟
ـ باشە لەوێ کام درەختە
باریکەلەو پێست تەنكو چاوی سەوزە؟!
سورترین گوڵی کێویلەی چی پێ ئەڵێن؟!
ـ مامۆستا گیان!
من ناوی گوڵو درەختو
باڵندەم بۆ لەبەر ناکرێن
دەنگو ڕەنگو
بۆنو چریکەو شەقەی باڵ

لە قەفەزی توولْ شکاوی

سنگی مندا حەپس ناکرێن!

ـ ئەی کام لاوك ئەی کام ستران؟

عاشق لەویٚ

ئەیکا بە گوارە بە بازن

بە مێخەك بەند

بۆ دەزگیران؟!

ـ هەر نایزانم

ـ نازانم. نازانم.. نازانم

ئەی قوتابیە گێلۆکەکە

چی ئەزانی

چۆن دەرئەچی!

ـ مامۆستا گیان

هەتا ئیستا

من چاوی بامەڕنی خۆمم نەبینیوە

لەبارەی ئەو کەڵەکێویە عاسییەوە

تەنها هەر یەك شت ئەزانم!

ـ ئەی قوتابیە گێلۆکەکە

بیلیٚ چییە؟

ـ لە ڕۆخی زەریاو ئاوەوە لەو بەرزتر

لە هەڵچوترین لوتکەی بڵندتر

لە سنەوبەری سەوزتر

له شا لاوکی بەسۆزتر

له سوورترین گوڵی سوورتر

له....

ـ تورەم مەکه

ئەی قوتابیه گێلۆکەکه

بیلێ چییه؟!

ـ مامۆستا گیان!

کۆتری سەرو

لقه لاوازەکەی لەشو

لاوكو سترانی گیانو

گوڵی خوێنی "یوسفی"یه!.

مووتوربە

پایزێکی درەنگ وەخت
لە کاغەزێکی بەردەمما
شەتڵی تەنیایی خۆمم ڕووان
دواتر کاغەز وەنەوشەی گرت.
پایزێکی درەنگ وەخت
تۆوی یادی چاوی هەموو ئازیزانم
کرد بە مێزی بەردەممەوە..
مێزیش گوڵە بەڕۆژەی گرت.
بەڵام وەختێ
تەنیایم‌و یادی ئێوەم
بە قەترەیەك خوێنی شەهید موتوربە کرد
گشت ماڵەکەم گوڵاڵەی گرت!.

کۆتەڵ

خانوویەك ژورێکی لێ مرد
لە پرسەدا چاوی گێڕا
بۆ ژوورەکانی دراوسێ
ئەوەی نەیدی
ئەوەی نەهات
لەناو دڵی پەنجەرەیدا بوو بەگرێ!
گەڕەکێ ماڵێکی کوژرا
لە پرسەدا چاوی گێڕا
بۆ ڕێو بانو،
بۆ گەڕەکی ئەم لاو ئەولا
ئەوی نەیدی
ئەوی نەهات
لەناو دڵی بەرهەیوانو سەرکۆڵانو
گۆڕەپانیا بوو بە گرێ!
ئاخر خۆ من کوردستانم

لەیەك تروكەی چاوا بوو
پێنج هەزار كانیی لێ كوژرا
پێنج هەزار رەزی لێ خنكا
پێنج هەزار شیعری لێ كوژرا
پێنج، پێنج، پێنج، پێنج،..
وا شەش مانگە لە پرسەدایە مەولەویم
دار بەدارم گوێ هەڵئەخا
بەرد بە بەردم سۆراخ ئەكاو
شاخ بە شاخم چاو ئەگێڕێ
ئەوەی دووكەڵی جەرگمی ناسیو نەهات
ئەوەی نەمدی
چۆن لەبەر چاوی ئەم مێژوە سك سوتاوەم
ڕەش، ڕەش، ڕەش، ڕەش
داناگەڕێ!

کسپە

تا قەڵەمەکەمماڵی بوو
تەختەبەندی قەڵەم دانو بۆ خۆی ژووری گیرفانی بوو
ئەگەر شەوێ ڕێکەوتایە
نەچوایەوەو
لە هەواری ئازیزێکدا میوان بوایە
تاقە شەوێ سەرینەکەی خۆی نەبوایە
تاقە شەوێ دۆشەکەکەی خۆی نەبوایە
لێفەکەی خۆی بەسەری خۆیدا نەدایە
لەسەرلا ڕووی نەکردایە
ئەو دیوارەی لەپاڵیایە!..
ئەبوایە هەر گینگڵی بێو تلی بایە!
ـ دایە خەوم لێ زڕاوە
خەوم نایە!
ـ ڕۆڵە ئەوە ئەمشەو جێگەت
لێ گۆڕاوە

پێخەفەکەت هی خۆت نییە
رۆڵە بنوو ئارامت بێ
هەر یەك شەوەو کۆتایی دێ!
ـ هۆ.. هۆ.. دایە!
ئەوە لە کوێی؟!
لە کوێی ؟ لە کوێی ؟
وا ئاوی ڕەش هەڵئەقوڵێن
ئەم دوو چاوە
ئیستە نەك خەو
من ژیانم لێ زڕاوە
تاقە شەوێ نییە دایە!
دوو سێ شەوێ نییە دایە!
هەزاران شەو نییە دایە!
جێ گۆڕینێ نییە دایە..
من ژیانم لێ زڕاوە!
ـ رۆڵە نەوەك هەر لێفەکەت
ئاسمانیشت لێ گۆڕاوە!
رۆڵە نەوەك هەر سەرینو دۆشەکەکەت
زەمینیشت لێ گۆڕاوە!
رۆڵە نەك من
زوبانیشت لێ گۆڕاوە!
رۆڵە بنوو.. بنوو.. بنوو!

من ئەزانم

نیشتمانت لێ گۆڕاوە!!.

ستۆكهۆڵم 1987/9/23

کۆتەرە

ئەو شەوەی لە "شێخ وەسانا"
بووم بە زوخاڵو کۆتەرە
بۆ سبەینێ ڕۆژنامەکانی ئەوروپا
پەڕە.. پەڕە
لێم بوونە شەمشەمەکوێرە!
هەر ئەو شەوەیش
دوورتر لەمن
بەگڕی مۆمی کڵێسە
دوو تاڵەمووی ڕیشی قەشە
هەڵکڕوزا
بۆ سبەینێ ڕۆژنامەکانی ئەوروپا
لەمانشێتەوە بۆ داوێن
یەکە.. یەکە
بۆ کڕوزیان لێ هەڵئەستا!.

1988

چل چرا

من پێکەوە بە هەر دوو دەست
تەلی گەرمو تەلی ساردی
خۆشەویستیم گرتووە
بۆیە لەشم خۆی بۆتە وزەی کارەباو
لەم شەوەدا
چل چرای ئەم هەموو شیعرەی
لەسەر سەرت هەڵکردووە!.

1987

ساڕێژکردنەوە

ئەگەر سروەیەکی ئەزمەڕ
بێ بۆ ئێرەو بگاتە لام
یەك شەو گلبخواتەوە لای، ژوری تەنیام
سەرێ بکێشێتە سنگم
کە ڕۆیشتەوەو گەیشتەوە
ئەو دیارە
دڵنیام ئەبێ بە گڕەو لرفە ئەکاو
ئەیسوتێنێ دەمو چاوو
دەستو پلی
"وێڵەدەرەو مامە یارە"!
دەبا نەیەت!
توخوا نەیەت!
ئەوان هەموو ڕۆژ ئەسوتێن
بۆچی شوێنی ساغیان ماوە!
دەبا لێرەو دوور لە چاویان

هێواش هێواش خۆم بسووتێم
خۆ خۆڵەمێشی ئەم لەشە
گەر بەرنەوە
پەنجەرەیەكو دووانی ئەوان
ڕومەتێكو دووانی ئەوان
کەمێ سارێژ ئەکەنەوە
من ژیاوم بۆ ئەو کەمە
نامبەنەوە؟!

1987

دەنکە تۆو

ملیۆنان بووین
پیرە دارو
نەونەمامو
دەنکە تۆو بووین.
لەناو خودەی ئەنقەرەوە
شەبەیخوونێ هاتن.. هاتن
هەڵیانکێشاین
هەڵیانگرتین
دوور بردیانین!.
لەڕێ ملی زۆر پیرەدار لار بوونەوە.
لەسەرمادا زۆر نەونەمام ڕۆحیان دەرچوو
ڕەق بوونەوە.
تۆوێکی زۆر هەربوون بەژێر دەستو پێوە
بزربوونو بیرچوونەوە!.
وەك چەمی هاوین تەنك بووین.
وەك باڵندەی دەمەوپایز کەم بووینەوە.

چووینە خانەی هەزارەوە
تۆومان تیا بوو "با" هەڵیگرت
"با" بردیەوە
گەیشتەوە چیای تینوو.
لەناو بەرددا خۆی شاردەوە
یەکەم باران
دووەم باران
سێهەم باران، ڕوایەوە.
ئەوا ئیستە دیسانەوە جەنگەڵێکین
ملیۆنانین
دەنکە تۆوین
نەونەمامین
پیرەدارین
خودەی کۆن مرد!
ئەی خودەی نویێ!
دەستی سونگیت بۆ ناوەتە ژێر چەناگەت!
ئەتوانیت بمان بەیتەوە!
بەڵام ئاخر من ئەزانم
تۆیش ئەزانیت
تا دەنکە تۆوێ بمێنێ بۆ باوباران
ئەم جەنگەڵە نابڕێتەوە!

ستۆکهۆڵم 1987/9/20

ئاماژە

لەواگۆنی نامۆیی دا
سێ قەڵەم بووین
پێك گەیشتین
لە دوای ئەوەی، وشەکانمان
باوەشیان کرد بەیەکترداو
زامەکانمان یەکیان ماچ کرد
یەك کابینەیش بوو بە قەڵەم دانی ئێمەو
تیا دانیشتین
٭ شیلی.
٭ فەلەستین.
٭ کوردستان.
لەناو سەنگەری هەواڵو ناڵەوگرمەی دەنگو باسدا
هاتینە سەر سێ ڕیانی
ژمارەی قۆچی قوربانیی
شیلی لەسەر

پشتی بلیتەکەی نووسی:
هەزاران هەزار قوربانیی
فەلەستینیش لیستەی ئامارێکی پێ بوو
لەو ژمارەیەی تێپەڕان.
من ژمارەم بۆ نەنووسین
لیستەیشم بۆ دەرنەهێنان !
لە پەنجەرەی واگۆنەوە
بە ئاماژەی پەنجەکانم
لق و پۆپ و گەڵاوچڵی
بێشەیەکم پێ نیشاندان

تشرینی یەکەم 1987

ورتەورتێ

ئێوارە بوو، "حەمە بچکۆل" ی بۆیاخچی
سەری ماندووی داخستبوو!
لە سوچێکی گۆڕەپانە گەورەکەدا
لەناوەندی دڵی "شام"دا
لەسەر کورسیە نزمەکەی خۆی دانیشتبوو.
پەیتا.. پەیتا
وەکوو فڵچەی نێوان دەستی
جەستەی لەڕی ڕائەژەنی.
"حەمە بچکۆل"ی ئاوارە، لەبەرخۆوە
بەورتەورت، ئەمەی ئەوت:
ـ تۆ بازرگان، قاچت دانێ!
تۆ مامۆستا، قاچت دانێ!
تۆ پارێزەر، قاچت دانێ!
ئەفسەر، سەرباز، جاسووس، جەللاد!
کوڕی باشو.. هەرچیو پەرچی!

هەر هەمووتان

یەك لە دوای یەك

ڤاچتان دانێن!.

کەس نەماوە

هەر خوا ماوە!

لەوەو دنیا، دڵنیام ئەویش ئەنێرێ

ئەنێرێ بە شوێن کوردێکدا ,

پێڵاوەکەی بۆ بۆیاخکا

ڕەنگە ئەو کوردەیش هەر من بم!

ئای دایە گیان!

ئەوە ئەبێ پێڵاوی خوا چەند گەورەبێ؟

ژمارە چەند لەپێ بکا؟!

ئای دایە گیان!

ئەی بۆ پارە؟

خوا چەند ئەدا

ئەبێ چەند با؟!

شام ـ مارتی/1987

ژماردن

ئەگەر توانیت، یەکە، یەکە
گەڵای ئەو باخە بژمێری.
ئەگەر توانیت هەرچی ماسیی
گچکەو گەورەی
ئەو ڕووبارەی بەبەر دەمتا تێئەپەڕێ
ڕیز ژمێرکەی!
ئەگەر توانیت لە وەرزی کۆچی باڵندەی
بەرەوژوورو، بەرەوخواردا
بەرەوخوارو، بەرەوژوردا
یەکە، یەکە
مەلو باڵندە بژمێری.
ئەوا منیش بەڵێن ئەدەم
یەکە، یەکە
هەرچی قوربانیی ئەم خاکی،
کوردستانە شیرینەیە
بۆت بژمێرم!.

شام شوباتی/1987

پیانۆ

جارێ بەڕیز
پۆلێ پەڕەسێلکەی دڵی
شاعیرانی هەر پێنج قاڕەی
ئەم دنیایە هەڵفڕین و
زۆر لەسەرخۆ
چوونە ناو سنووقێکەوە
لە دواییدا
ئەو سنووقە
بوو بە "پیانۆ"!

شام/1987

کرنوش

نیوەشەو بوو
فیکر لەسەر تەختی وشەی
هەژار دانیشت.
بەرەبەیان
چاوەمان لێبوو
پاشا کڕنووشی ئەبرد بۆ:
هەڵبەستی جوان.

شام/1987

میوانداریی

میوانداریی بارانم کرد
بۆ ژوورەکەم.
وەختێ کە ڕۆی
گوڵێکی بۆ بەجێ هێشتم.
میوانداری هەتاوم کرد
بۆ ژوورەکەم
وەختێ کە ڕۆی
ئاوێنەیەکی بچکۆلەی بۆ جێ هێشتم.
میوانداریی درەختم کرد
بۆ ژوورەکەم
کاتێ کەڕۆی
شانەیەکی بۆ جێ هێشتم.
بەڵام وەختێ ئەی کچی جوان!
تۆ بوویتە میوانی ژوورم
کاتێ ڕۆیشتی

لەگەڵ خۆتدا
گوڵو ئاوێنەو شانەت برد
بەڵام دوای خۆت
شیعرێکی ئێجگار نازدارت
بۆ جێ هێشتم.

شام/1987

چاوپێکەوتنێکی ئەدەبی

ئەم بەیانییە بە پەلە
"کڵاوکووڕە"ی ڕۆژنامە نووس
کڵاوەکەی کردە سەری‌و
چوو چنارێکی شاعیری هاوسێی بینی.
کڵاوکووڕەی ڕۆژنامەنووس
تەنها یەك پرسیاری لێ کرد:
ـ چۆن‌و کەی‌و بۆ ئەنووسی؟
چنار وەك خۆی ڕابژەنێ وابوو.
تۆزێ مات بوو، لە دواییدا کەمێ جوڵاو
ئینجا وتی:
ـ زستانان بیر ئەکەمەوەو هیچ نانووسم!.
لەسەرەتای بەهارەوە وشەکانم
گۆپکە، گۆپکە، سەر هەڵئەدەن،
هەتا ئەبن بە هەڵبەستی چڵ‌و گەڵا.
لە هاویندا بیرکردنەوەم باڵا ئەکات.

وەك ئەزانن لە كۆتایی پایزیشدا

چاپ ئەكرێن‌و خەزانیش دابەشیان ئەكات!.

بە قەڵەمی سەوزیش نەبێ، من نانووسم.

بەدەم" سەما" یشەوە نەبێ

هیچ شیعرێكم ناخوێنمەوە!.

بۆ ئەنووسم؟!

ئەوەی ڕاستی بێ بۆ ئەوەی

دنیای ئەوین ڕوناكتربێ‌و ئاو زۆرتربێ

هەرچی باڵندەی عاشقە خۆشیان بوێم

ئەم دارو بەردەیش تێم بگەن!

1988

نەنکم

ئەم درەختانە، هەندێکیان، ڕەگەکانیان
درێژ درێژ بوونەتەوە، تیایاندایە
لەعەردەوە دەرپەڕیونو بوون بەڕێگاو
بوون بە سەکۆ.
نازانم بۆ؟
هەموو جارێ وەختێ هەنگاوی تەماشام
ئەیانگاتێو بەسەریاندا ئەپەڕنەوە:
ئەو ڕەگانە، بۆ؟ نازانم..
دەماری شینو درێژی دەرپەڕیوی
پشتی دەستی، نەنکمم بیر ئەخەنەوە؟
نازانم بۆ؟

1988

پاڵتۆ

ئەم پاڵتۆ کۆنە گیرفانی بەر باخەڵی‌و
ئەم لاو ئەولای
چەندین ساڵی گرمۆڵە بوو.
چەندین یادی هەڵوەریویان لەناودایە.
هەر کە دەستیان پیا ئەگێڕم
وا هەست ئەکەم
دەستم بەردەستی خاوەنی پێشووتری
پەنجەم بەر پەنجەی ڕابوردووی تر ئەکەوێ!.
کێ ئەزانێ؟!
دیسان کە من فرۆشتمەوە
کام دەستی تر بەر دەستەکانم ئەکەون؟!
کام پەنجەی تر پەنجەی یادی هەڵوەریوم
لەو گیرفانە کۆنانەدا
ئەدۆزنەوە؟!

1987

خەڵات

تەماشاکە!

یەك مەڵبەندو

کەچی لەجێیەك بارانەو

جێیەکی تر ئێجگار وشکە!

ـ ئەوە هەور، لەم وەرزەدا، خەڵاتی ئاو

تەنها بەو زەویانە ئەدا

کە پار نەبوون بە ئوردوگای

ڕەوە کوللەو

ملیان نەدا!.

1988

گەڕانەوە

پۆلەکەمان لێی کۆبۆوە
ئەم سوێسکەیە سبەینێ
لەمەنفاوە، ئەچێتەوە، بۆ هێلانەکەی وڵاتی.
سوێسکەکە باڵەکانی کردبۆوەو سەمای ئەکرد
ـ ڕەنگە سەرتان لێ بەمەوە
هیچتان ناوێ؟!
هەموو بەیەك دەنگ پێمان وت:
ـ فڕینێکی سەلامەتو
سڵاویشمان بگەیەنە بە سەربەستیی

1989

کلێته

هەندێ قوتکە
بەفر زووتر کلێتەیان بۆ ئەچنێ.
ئەو کلێتەیەی دوێنێ شەو کردیە سەری
ئەو قوتکەیەی بەرامبەرم
بەرەبەیان
ڕەشەبا هات هەڵیوەشاندەوەو داو.. داو
لەقاچی شاخەوەی ئاڵان!.

1988

تەنها یەکێکمان

ئێوارە بوو
بەتەنها هەر فریای سەر دەرکردن کەوتین.
وەك ئەو بارانەی ئەباریی
ئەبوایە ئێمەیش نەوەستین.
ڕیزێ فرمێسك بووین ئەڕۆیشتین.
ڕێچکەی دووکەڵی پەرت پەرتی
گوندێك بووین‌و بەشاخێکدا سەرئەکەوتین.
هەموو تەڕ تەڕ، چۆڕاوگە بووین.
لووتمان پلوسکی سەرمان بوو
قاچیش جۆگەلەی لەشمان بوو.
منداڵەکان: پەڕەسێلکەو
ژنەکانمان:دارودرەختی پایزەو
پیرەکانیشمان : لە ئەسپی شەکەت ئەچوون.
هەموو تەڕ، تەڕ، چۆڕاوگە بووین.
تەنها هەر یەکێکمان نەبێ

که لەژێر چەترەکەی خۆیدا

یەك دلۆپ باران لێی نەداو

لەهەموویشمان ئارام تربوو

ئەویش منداڵی ژێر چەتری

چەرمی سکی ژنەکەم بوو!.

1988

ئەم شاخە

ئا ئەو شاخە
پیرەمێردە مل باریکە
بەم ڕۆژگارە، بەو سەرەوە، هەر خەریکی
خوێندنەوەی: گردو ڕوبارو کێڵگەو دەشتە!.
هەورێ وتی:
ـ من ئەزانم ئەم سەر ڕووتاوەی ڕیشنە
چەند شیعری بەفروبارانو زریانو خۆری لەبەرە.
من ئەزانم چەند کورتە چیرۆکی جۆگەو،
چەند ڕۆمانی ڕووباری دورودرێژی خوێندۆتەوە
ئا ئەم شاخە پیرەمێردە مل باریکە
مەیبینە وا کزۆڵەیە، بیری تیژە.
لە بیرێتی بە چ ڕۆژێ ئاو ژانی گرت
بە ڕووباری نۆبەرەوە!
لە بیرێتی وەختێ ئاگر پێ ڕەوکە بوو.
ئا ئەم شاخە پیرەمێردە مل باریکە

من ئەزانم چەند دارستانی قاموس‌و
چەند پەڵکە گیای وشەی هەیە
ئا ئەم شاخە پیرەمێردە مل باریکە!.

1988

لەبیرەوەرییەکانی "دارمێوێك"ەوە

لەناو دەفتەری ڕەزێکدا
دار مێویَ ئەم یادداشتانەی نووسیبۆوە:
ـ وا هەڵ ئەدەم!
ئەمڕۆ من بووم بە بەرسیلە.
هەر سەعاتیَ بەر لە ئیستە
بەدزە دزەو ماتەمات
دوو منداڵی چەتون هاتن
دایانمە بەر گڵمتكو بەرد.
ئاخ! چەندم لیَ هەڵوەریە عەرد!
منداڵەکان، بە خوێی سەر لەپی دەستەوە
بە مڵچە مڵچ لێیان خواردم
هەتاکوو دانیان ئاڵ بۆوە.
بەڵام ئاخر خۆمن ناهەقیشیان ناگرم!
من ترشمو، ئاو زانە دەم،
لەو دوورەوە
سویَ ئەکاتە ناو دڵەوە.

عافێتیان بم!

ـ ئیسته من قژم پڕترەو بوم بەترێ

ئەمڕۆ له نزیك منەوه

بوو به شەڕێ نەبێتەوە!

له عەسرەوه تا ئێوارێ، شەڕ خایاندی

له دوای شەڕیش پێشمەرگەیەکی زامدارم

لەژێر گەڵامدا شاردەوه.

له ژێریشەوه دەستم برد

یەك دوو هێشووم له سنگی خۆم بۆ کردەوەو

دامه دەستی!.

ـ ڕنیویانم، بەڵام لەناو کونه بەردا

چەندین هێشووی فلیقاوەم

بوون به بادە.

دوێ ئێوارە، شاهۆیەك بوو به میوانم

لەئاوی ئاڵی خواردمەوە

هێندەی نەبرد شاهۆ مەست بوو

سەرخۆش.. سەرخۆش

نه لەسەر قاچ، نه لەسەر کلك خۆی نەئەگرت!

ئیتر بەدەم خواردنەوەوە، تا درەنگان

هەتاکوو نووست

"شاهۆ" هەر شیعری "بێکەس"ی

بۆ منو ڕەز ئەخوێندەوە!.

ـ بەفر ئەباریۆ بووم بە مێوژ

کراومەتە ناو قاپەوەو

لەبەردەمدا دانراوم.

داپیرەیەکی قژ سپی

زارۆکانیش بەچوار دەورا.

وەك تامی من

حیکایەتی ئەمشەو خۆشە.

کە داپیرەیش گەیشتە سەر:

"هاتمەوە هیچیان نەدامێ"

لەناو بنی توورەکەدا

منیش هیچی وام نەمابوو

هەتا بخورێ!.

1988

بوخچە

ڕۆژێ هەنگ بوو بە هاوڕێم.
شەوێ قەڵەمەکەم نەنووست
هەتا شیلەی شیعرێکی تازەی نەدامێ.
ڕۆژێ کرمی ئاوریشمێکم بوو بە ئاشنا
شەوێ ئاوریشمی خەیاڵم
قەد.. قەد
خۆی لە وشەمەوە پێچا.
ڕۆژێ کۆترێ بوو بە دۆستم
شەوێ ئەوینێکی سپی
هاتە لامو
چەپکێ تیشکی دایە دەستم.
ڕۆژێکی تر گوڵەگەنم بوو بە ئاشنام
شەوێ تیرۆکی قەڵەمم ناسکە نانی
وشەی ئاڵی بۆ کردمەوەو هەتا دوایی
لەسەر سەبەتەی دەفتەرم هەڵمچنی.

بەڵام وەختێ کە هەژارانی کوردستان

بوونە هاوڕێم

شیلەو ئاوریشمو تیشکو نانم هەر هەموو

خستە بوخچەی دەروونەوەو

ئەو بوخچەیەشم دا بەوان!

1988

خائین

شەوەزەنگیَ گردێکی گڕوێی تەفرەدا
ـ هەر تۆ بیکە! بەڵێن، وات لێئەکەم سەرت
خۆی با لەسەری حەسارۆست!
بەر لەوەی ڕۆژ ببێتەوە
شەوەزەنگ گردەکەی کڕی.
گرد بە پاچەکۆڵەی دەستی
چەندین قارچکی ژەهراویی
خۆی هەڵکەنی.
لەدۆڵێکدا هەمووی گوشیو
کردیە جامی بەردێکەوەو
لەبەردەمی هەڵۆیەکی زۆر تینوودا
جامی دانا!.

1988

خەم

مانگی نەورۆز سکی پڕبوو بەئاگرێ
کە ئاگر بوو "با" ڕای ژەندو
کە گەورە بوو چیا خواستیو
شەویان لێبوو
وەختێ شەویش باڵای کردوو
بوو بە شانزە
گریان خواستیو هەر ئەو ڕۆژە
سەعات یانزە
یانزە.. یانزە
خەمێکیان بوو
قژ ڕەش، چاو ڕەش.
گەورە.. گەورە
ئەوەندەی شاری هەڵەبجە!

1988

یەکەم دەنگو دوادەنگ

دەقیقەیەك، نیو دەقیقە، چەند چرکەیەك
بەر لە یانزە
ئاسمان وەك گیانی "مەولەوی" سافو ڕوون بوو
وەك ئەسپەکەی "ئەحمەد موختار"
لە بژوێنی شارەزووردا
جوانووی بەهار بە کوڕژن بوو
گردی "گوڵان"
گوڵ ئەستێرەی شەمی شیعری
ئەدا لە قژ
وەکو گۆران
دەقیقەیەك، نیو دەقیقە، چەند چرکەیەك
بەر لەیانزە
لەژێر بنمیچی ژورێکی، بێ هەناوی، هەڵەبجەدا
خێزانێ بوون، دایکەو باوکەو زەڕنەقووتە
چەند چرکەیەك بەر لە یانزە

دایك بێشكەی ڕائەژەندو
ساوا بزەیەك ئەیگرتو
باوك گوێی لە كاسێتێ ئەگرتو
پاڵ كەوتبوو.
بوو بەیانزە
گرمەیەكو دووانو سیانو
دووكەڵێك و وەكو دڵی كوڕی "عۆجە"
هەوا مردوو
ئاسمان مردوو
بەهار مردوو
دایكەو باوكەو زەڕنەقووتە
لە یانزەدا
لەژێر بنمیچی ژوورێكی بێ هەناوی هەڵەبجەدا
بوون بەسێ بەردە پەیكەری
باوەش كردوو بە یەكترداا
لەدوای یانزە
شار كۆترێكی خنكاو بوو، ملی لەژێر باڵەكانیا
نە گمەی ئەو، نە جریوەیەك نە جووكە
نەچرپەیەك
نەزیقەیەك
نە مشەیەك، نە هەناسە
لەدوای یانزە

تەنها دەنگێ، چریکەیەك، لەو شارەدا
کە ئەگەیشتە گوێچکەی چیاو
بەناو ژەهرا
سەوڵی ژیانی لێ ئەدا
تەنها دەنگێ
لەدوای یانزە
دەنگی کاسێتی ڕیکۆردی ژوورەکە بوو
کە سرووودی چەك و پێشمەرگەی لێ ئەدا!.

دەریاچە

بەڕێوە بووین..
ئەو شەوە تیروتوانجی
زۆرمان گرتە پیرە زستان!
پێمان وت تۆ هەتا ئیستا
هەر بەدەستی کڕێوەی خۆت
بەپاچو پێ مەڕەی "سەرما"ت
چەندین گۆڕە بەفری قوڵت بۆ هەڵکەندوین
لەهەناوی بەستەڵەکتا زۆرت ناشتووین.
ئەو نەی وت: نا!
بەڕێوە بووین، ئەو شەوەیان
ئێمە لە باهۆزی زستان تووڕە تر بووین.
نەمان ئەهێشت دەم کاتەوە:
پێمان وت تۆ خێرت نییە!
پێمان وت تۆ چارە ڕەشی!
پێمان وت تۆ بەدی، شوومی
تۆ.. تۆ.. تۆ!

ئەمجارەیان ئەو وتی: نا!
نیوەشەوبوو، ئەچوینە سەر سەربازگەیەك.
ماسیی ئەندێشەو خەیاڵمان
هەر لەلای دەریاچەکە بوو
"چۆنی لێدەین؟! چۆنی ببڕین؟!"
پێشتر دوو بەلەممان هەبوو
بەڵام کوڕانی "بنی عاص "
لەگەڵ ڕەزەکەی ئەوبەردا
ئەوانیشیان سووتاندبوو!.
بەڕێوە بووین، ماسیی ئەندێشەو خەیاڵمان
هەر لەلای دەریاچەکەبوو
هەر ئەویش تاقە ڕێگەبوو
وەختێ گەیشتینە کەنار
زستان سمێڵێکی باداو
زەردەخەنەی تەوسێ گرتیو
ئینجا وتی:
ـ لە کڕێوەشما خێر هەیە!
تەماشاکەن:
بەدەریاچەم وت بیبەستێو
ببێ بە ڕێگای سەهۆڵو
ببێ بە مەیدانی شەختە.
چۆنم پێ وت ئەوەتا بوو.

دە دەی ئیستەیش فەرمووون بێ ترس

یەکە.. یەکە

بپەڕنەوەو

بگەنە ئەو شوێن مەبەستە!.

1988

له پاسێكدا

هێشتا پاسه ڤژ زەردەكه هەر وەستاوه
یەكه یەكه سەرئەكەون
هەر كورسیەكەی تەنیشتی من
تاقه كورسیه ڤژ ڕەشەكەی تەنیشتی من
هەتا ئیسته
هەر ئەو چۆڵە.
هێشتا پاسه ڤژ زەردەكه هەر وەستاوه
سەرئەكەونو ڕووناكەنه
تاقه كورسیه ڤژ ڕەشەكەی تەنیشتی من
وەستاونو نایانەوێ بچنه لای ئەو
بۆنێكم كرد
بۆنی ناخۆشی لێ نایەت
سەرخۆش نییەو
بەردەوامیش بزەیەكی لەسەر لێوە!.
هێشتا پاسه ڤژ زەردەكه هەر وەستاوه

تاكو تەرا سەرئەكەون

ئەوا ئیستا تاقە كورسیە

قژ ڕەشەكەی تەنیشتی من

هەروەكوو خۆم

قژ ڕەشێكی لەسەر دانیشت

پاسەكەیش ڕۆیشت!

ئەڵمانیا/1988

گەلی بازێ

زووتر ئەگەر ڕەشەبایەك
لە گەلیەكەی "عەلی بەگ"ی بپرسیایە
ئەرێ چاوم! من پەلەمەو
تۆ نازانی "گەلی بازێ" لە كوێدایە؟!.
ئیتر دوایی ئەو ئەبوایە
سەعاتێ دەفتەری بەردوو
كۆنە باوڵی ئەشكەوتو
ژێر سەرینی هەردەكانی بگەڕایە
تا ئەدرەسی گەلی بازێی ئەدۆزیەوەو
تا ئەیدایە!.
زووتر ئەگەر باڵدارێكی عاشقی وەك
تاق تاقكەرە
بەلای "گەلی زاوێتە" دا تێپەڕبوایەو
بیپرسیایە:
ئەرێ گیانە! تۆ نازانی

گەلی بازێ، لەکام لایە؟!

ئەو ئەبوایە

عەینەکی گەلاَ سنەوبەر لەچاوکاتو

بەرباخەڵی تەڕی کەژان بگەڕێتو

یەکە.. یەکە

ژێر دۆسییەی گڵەسووری

کێلگەکانی هەڵباتەوە

تا ئەدرەس بدۆزێتەوەو

بیداتە دەست تاق تاقکەرە!.

لەمەو پێشتر

ئەگەر بەرانە کێویەك

بەتەنیشت "گەلی بەدران" دا تێپەڕبوایەو

بیپرسیایە:

ئەرێ قوربان!

ئەرێ بەدران!

من ڕێگەم بزر کردووە

تۆ نازانی گەلی بازێ کوێ کەوتووە؟!

ئەو ئەبوایە

جارێ تۆزێ سەری بخوراندایەو

ئینجا سەعاتێ گیرفانی شەڕواڵەکەی "مامە ڕووتە"

بگەڕایەو

چەکمەجەی پلە پلەی کێو، ڕاکێشێتو

هەر بەئەنقەست
دووسێ چرپە بەگوێی "سەردێمان" دا بکاو
ئەوسا ئەدرەسی باتە دەست!
بەڵام ئیستە
نەك هەر "گەلی عەلی بەگ"و
نەك هەر "زاوێتە"و نەك "بەدران"
هەرچی گەلیی کوردستانە
هەرچی دەربەندو ئەشکەوتە
وەختێ پۆستەی شەهیدانیان بۆ ئەنێردرێ
وەختێ نامەی سنەوبەرو
فرمێسکی "ئەحمەدی خانی"و
تاڵە قژی سەری "زین"و
عەشقی "مەم"یان بۆ ئەنێردرێ
لەهەر کوێوە
با ئەوەندەی "نەگەزاکی"و "شێخ وەسان"یش
لەیەك دووربن
لەهەرکوێوە
با ئەوەندەی "هەڵەبجە"یش و "هێرۆشیما"یش
لەیەك دووربن!
لەهەر کوێوە.. لەهەر کێوە بۆیان بچێ
پێیان ناگات
ئەگەر بەهۆی

ناونیشانی "گەلی بازێ"وە نەبێتو

ناوی ئەویان لێ نەنووسرێ!

1988

پرشنگەکان

ئەم چارەنووسە، بەتەنها
هەر لەسەر تەوێڵی سەنگەر نەنووسراوە.
ئەم ڕێگایە بەتەنها هەر
ناچێتەوە سەر وڵاتی گڕو باروووت.
باخەکانی ئەم ئەوینە بەتەنها هەر
یەك جۆر گوڵیان، تیا ناپشکوێ.
ئەم ئەسپەمان هەر بۆ غاری شەڕگە ناوێ.
ئەم دەستانە هەر بۆ تفەنگ دروست نەبوون.
خۆ بیرمان هەر تاقە کلیلێکی نییە.
ئەم کوردستانە بەتەنها هەر ژان
بەیەك جۆر ڕووەكو
دارو درەختەوە ناگرێ.
باڵای ئازادی بەتەنها
هەر بە باڵای چەك ناپێورێ.
چەرم هەر فیشەك لغی لێ دروست ناکرێ.

سەربەستیی هەر بەیەك زمان قسە ناكاو

هەر یەك جۆر بەرگ ناپۆشێو

یەك كڵاویش لەسەر ناكات.

ئەم زەریایە هەر یەك جۆر كەشتیی نایبڕێ.

خۆ هەر بەتەنهایش سەفینو گۆیژە شاخ نین.

هەر "بێكەس"و "حاجی قادر" پێشمەرگەنین.

با، ئەتوانین، لەیەك كاتدا، سەرمان بكەین

بە هێلانەی شیعرو نۆتەو،

یان بە سنووقە فیشەكیش.

با، ئەتوانین، دەستمان بكەین، بە جۆگەلەو

بەدەسرازەو، بە برووسكەو بە شمشێریش.

ئەم وشانەیش ئەتەقێنرێن.

ئەم فلچانەیش ئەكرێن بە تیر.

بۆ؟ ئەتوانین، لەیەك كاتدا، پەنجەكانمان

پێشكەشی پیانۆو كەمانو گوللەو گوڵ كەین.

ئەتوانین گەروومان بكەین، بەدەربەندوو

دەنگمان بكەین بەڕەشەبا

ئەتوانین چاوێكمان بكەین، بە چراوگی ناو ئەشكەوتو

ئەویتریان بە ئەستێرەی شانۆكانی هەموو دنیا!.

ستۆكهۆڵم 1988

تونێل

لەژێر زەویی تەنگەنەفەسی ئەم ڕۆحە کون کونەدا
سەعاتەکانی غەریبیم
واگۆنی لەیەك بەستراون.
هەموو ڕۆژێ ئەڕۆنو دێن، دێنو ئەڕۆن
لەوێستگەی چاوەڕوانیدا
لەوێستگەی ماڵ ئاواییدا
دەرگای نەسرەوتیان بێ وچان:
ئەمکەنەوەو پێوەم ئەدەن
پێوەم ئەدەن ئەمکەنەوەو
یەك ئازارم دابەزێ
سەد ئازارم سەرئەکەون.
چ تونێلێکی درێژە ئەم غوربەتە، بۆ کوێم ئەبات؟!
وا چراوگی ئەم چاوانە کەوتوونەتە پرتەپرتو
بەڵام ئەو هەر، ئەمبات، ئەمبات
ئەمبات..!

1988

گۆڕران

هەمان باخچە.

هەمان درەخت.

هەمان کورسی.

بەڵام نە هەمان باخەوان.

نەهەمان گەڵاو لقو پۆپ.

نەهەمان عاشقو دڵدار!.

1988

شوێنەون

پێت ناگیرێم
وەکوو زریان من ماڵێکی
دیارم نییە.
وەکوو هەتاو من پەنجەرەو
دوو پەنجەرەو،
سێ پەنجەرەی،
ئاسۆیەكو
چیایەكو
هەوارێکی دیارم نییە.
من مێژوویەکی کۆچەریم
زەمانم داوە بە کۆڵماو
هۆبە.. هۆبە
لەگەڵ خۆمدا ئەیگەڕێنم.
کڵپەو گڕێکی کۆچەریم
ئاگردانم لە گیانمایەو

ئاسۆ.. ئاسۆ
لەگەڵ بادا ئەیگەڕێنم.
ڕووبارە خوێنی کۆچەریم
شەپۆلم وا لە دەنگمایەو
ئاواز.. ئاواز
لەگەڵ هەورا ئەیگەڕێنم.
من شۆڕشێکی کۆچەریم
ـ جێگەـ م خستۆتە مشتمەوەو
برین.. برین
لەگەڵ چەکمان ئەیگەڕێنم.
من.. مەقەڕو
وەرزیساڵو
ئیستگەو سروودو گۆرانیم
هەمووی لە هەگبەی پشتمایەو
هیوا.. هیوا
لەگەڵ عەشقی ئازادیدا
کەژ بەکەژ ئەیانگەڕێنم.
پێت ناگیرێم.
ئیستە لێرەم
لێرە تۆوی ناو قەندیلی شەختەو بەفرم
بەڵام سبەی لە گەرمیان سنەوبەرم.
دوێنێ دەواری گڤەی خۆم

لەولا هەڵدا

ئەمڕۆ لەم لا

سوورە بەڕووی سەرکێوێکی بەرزترم.

باران ماچی

هەر شوێنێکی خاکمی کرد

منیش لەوێم.

تاریکی تۆ لە هەر کوێ بێ

من لەو شوێنە پێ ئەبەم و دائەگیرسێم.

پێت ناگیرێم.. وردە.. وردە

من مردنتم.

ئەو وەختەی تۆیش پێ ئەکەنیو

وا ئەزانی لەناو چنگتام

من هەر زووتر

ئەبمە مووروی غەیبی تیشك و

ون ئەبم و

لێت بزرم.

ستۆکهۆڵم 1988/4/1

فڕین

له سه‌ره‌وه مانگه شه‌وێ باوێشکی دا

له خواره‌وه کانییه‌ك نووست!.

له‌وبه‌ره‌وه لوتکه‌ی شاخێ باوێشکی دا

له‌م به‌ره‌وه نزارێك نووست!.

که سه‌نگه‌ریش له‌ولامه‌وه باوێشکی دا

له گیرفاندا قه‌ڵه‌مم نووست!.

گرمه‌ی هه‌ور مانگه شه‌وی داچڵه‌کان‌و

کانیی هه‌ستا

زریان لوتکه‌ی ڕاوه‌شان‌و

نزار ڕا بوو

که پێشمه‌رگه‌یش دیسان سه‌نگه‌ری گرته‌وه

خستیه‌وه سه‌رپێ تفه‌نگی

قه‌ڵه‌می منیش ڕاپه‌ڕی‌و

هه‌ڵۆی شیعرم به‌رز به‌رز فڕی!

1988

سۆما

لەکۆشکێکدا چەپکە گوڵێ
بە گوڵدانە زێڕینەکەی خۆی، ئەمەی وت:
تا دوێنێ بوو
هەتا لەو دەشتودەرە بووم
تا گەدا بۆنی ئەکردم
گەڵایش چەتری سەوزی دەستی
بەر بارانو هەتاوم بوو
لە باڵندەو درەختەوە تا باو بەفر
ئاشناو ڕۆشناو هاوڕێم بوون
تاقانەی خۆشەویستیی بووم
ماچم گوڵاوی ناودەمی ژیانم بوو.
لە دوێنێوە کە هاتوومە
ناو باوەشی کۆشکی تۆوە
لووتی پاشا بۆنی عومرم هەڵئەمژێ
خۆم ئەبینم وا ئیستاکە

من بوومەتە چوکڵێ چقڵێ

کە سۆمای چاوی بەهاری

خۆی ئەکوژێ!

1988

دوو پیاو

ژێر زەمینێکو دوو پیاوو
پانکەیەکو ئەسکەملێ
یەکەم پیاویان:
پێشتروو زوو
ژێر زەمینەکەو پانکەکەو کورسییەکەیشی
بەدەستی خۆی خوڵقاندبوو.
ژێرزەمین بۆ عەمباری ئارد.
پانکە بۆ فێنك کردنەوەی ڕەنجی هاوین.
کورسیەکەیش بۆ پشوودانی وشەی هیلاك.
دووەم پیاویان:
هەر بە پەلە
ژێر زەمینەکەی بەتاڵ کرد
ئەسکەملی کرد بە پلە
یەکەم پیاوی لە هۆش خۆچوو
خستە سەروو
لەوێشەوە

ملی کرد بە:

پانکەکەوە!

1988

جوانترین دیاری

لەو کەژەدا
لەو کازیوەی بەیانەدا
یادی جەژنی لەدایك بوونی نێرگز بوو
دیاریی هاتوو
لە ئاسمان‌و لەعەردەوە
لەبەردەم کچی قژ زەرددا
تا ئێوارە
هەر ڕیز ئەکرا.
ئەوەی نێرگز هەتا ئیستە بیری مابێ
لەبەر دڵی
سێ دیارییان جوانترین بوو:
کڵاوە قوچەکەی بەڕوو.
ملوانکەکەی خاڵ خاڵۆکە.
پۆپەشمینێکیش کە پێشتر.
کرمی ئاوریشمێکی عاشق
بە چوار زستان بۆی چنیبوو
لەناو ژووری "ئینفیرادی" زیندانەوە
بۆی ناردبووا.

1988

سيحرباز

نه بووزیمو نه هیندۆسیو نەسیحرباز
نه ئارد ئەكەم به كۆترو
نه كۆتریش ئەكەم به ئارد
نه ئەتوانم چەوەندەریش..
ئا لەم عەردەدا دەربێنم
نه چاویشتان تەفره ئەدەم
نه كەسیشتان به خەوتنی موگناتیسیی ئەخەوێنم!
ئەوە سەرم خۆ ئەیبینن؟!
هەموو ڕۆژێ وەك سەلكەتوور نایپەڕێنن؟!
ئەوە دەستم خۆ ئەیبینن
هەموو ڕۆژێ وەكوو قامیش نایقرتێنن؟!
هەموو ڕۆژێ.. كوت كوت.. پل پل
نام كەن به شیشی سوڵتانو خەلیفەوە؟!
خۆ ئەشبینن؟!
ئەوە سەرم ئەڵێی قەڵاكەی هەولێرەو

وا لەجێی خۆی
خۆ ئەشبینن؟! دەستەکانم
دوو ڕیانی کفری‌و دووزن
هەر لە جێی خۆن
سیحرباز نیم بەڵام من ڕۆژی چەند جارێ
چاوی کوڵراوم هەڵئەگرم ئەیچێنمەوە
ڤاچی پەڕیوم هەڵئەگرم ئەیرِوێنمەوە
سیحرباز نیم جەللادەکەم سیحربازە
ئەو جادووگەرەی یەك جارەو
هەر کە سەریم دایە دەستتان
ئەوسا ئیتر.. ببڕای ببڕ
نەخۆی‌و سیحر، نە سەری
جارێکی دی نایەنەوە!

بیرچوون

لەسەر مێزەکە بیرت چوون
بەهێواشی وەك دەس بەرم
بۆ دوو کۆتری سپی نوستوو
هەڵم گرتن.
لە دەرەوە چنگ لەسەرشان
با کلۆ بەفری ڕاو ئەنا
جەستەی باریکە شەقامی هەڵ ئەلەرزان.
هەر خۆم تەنیا
ملیوانی خەیاڵە گەرمو گوڕەکەم بۆ هەڵبڕیو
کەوتمە ڕێگا
ـ ئەی کچەکە!
بەڵام هەتاکوو ژوورەکەم
پەنجەکانت لە دەستما بوون
تا نوستیشم دەستەکانت لە ملما بوون
ئای کچەکە!
یەکە.. یەکە

هەر دە پەنجەیشم هەڵوەرێن

بیرم ناچێ

شەوی جووتە دەسکێشەکە!

شۆڕبوونەوە

بەناو قەدی درەختێکدا شۆڕبوومەوە

لەویٚ ژانی ڕەگم دیٚوە

کە بەقولاٌیی ڕەگیشدا شۆبوومەوە

لەویٚ ژانی ئاوم دیٚوە

کە بەقوولاٌیی ئاویشدا شۆڕبوومەوە

لەویٚ ژانی خاکم دیٚوە

کە بەقولاٌیی ژان خۆیدا شۆڕبوومەوە

دنیای هەژاریم بینیٚوە!

یـــاد

لەئاگردا کە داری تەڕ خوڕخوڕ ئەگری
ئەوە یادی ئەو دەزگیرانی هەتاوەی
ئەکاتەوە
لەژوانی پایزێکی درەنگ وەختا پێی نەگەیی
وەختێ باران هاتو بەفر
بەژنی ڕووتەڵەی داپۆشی.
ئەوە بۆ ئەو یادی دەزگیرانی هەتاوەیە
عەشقی ناکامی کەف ئەکاو
بەکوڵ ئەگری!

لێره

لێره، مەنفا لەدوای مەنفا
ساڵ لە دوای ساڵ
تاڵ لەدوای تاڵ،
قژی سۆزی ڕۆژهەڵاتیی
قژی وەفا
لەسەر شۆستەی کۆنکرێتیی
نامۆییمان هەڵئەوەرین!
چ کارەساتێکە برا!
ئێمە بەرەو:
"گیان ڕووتانەوە" مل ئەنێین!

خۆشەویستیت

خۆشەویستیت لە "با" ئەچێ
وەختێ بمەوێ داگیرسێم
دێتو ئەمکوژێنێتەوە.
خۆشەویستیت لە "با" ئەچێ
کە دایشگیرسام
دێتو ئەمگەشێنێتەوە.

ستۆکهۆڵم 1988/3/8

بیرەوەری

لەبیرم دێ
بۆ یەکەم جار
سەربان‌و چیغ‌و کچێك‌و مانگە شەوێ
شەمامەی خاڵ خاڵی بەهرەو
شیعریان دامێ
بانگی شێوان :
پەیژە بردمیە لای سەربان
سەربان بردمیە لای هاوین
هاوین چیغێکی بۆ گێڕاین
چیغیش مانگی تیا دابەزی
مانگیش لەسەر بەستەکەنوێن
چرای چاوی خۆی بۆ داناین
لەچیغی دراوسێشەوە
کچێکی جوان، دەس خەناویی
دووسێ ناوساجی بۆ هێناین!.

1988

یەکەم منداڵ

بەشیری مەمکی شاخێکم
لەناو لانکەی پشکۆیەکدا،
وشەیەکم پەروەردە کرد
کە گەورە بوو
لە ئاهەنگی نەورۆزێکدا
لەگەڵ چەکێکی قژ سووردا
یەکیان ناسیی
تفەنگ خواستیو
خوێنیشم کردی بە شایی!.

تەختەبەند

ئەو تریفەی مانگە شەوەی،
کە شیعرێکم دابووی لە قژی درێژت،
دەستم بردوو
بە هێواشی لێم کردەوە.
ئەو شەپۆلەی کە چیرۆکێکی زۆر کورتم
وەکوو پشتێن لە کەمەرتی ئالاندبوو
دەستم بردوو
بە هێواشی لێم کردەوە..
ئەو کراسی ئاودامانەی ڕۆمانێکم
کردیە بەرت
دەستم بردوو
هێدی.. هێدی
ئەویشم لەبەر داکەندی.
شا ژنی جوان!
بەتەنها هەر ئەو تەختەبەندەم هێشتەوە

که شانۆیەکم کردبووی

بە چرپای خەوی هەردووکمان.

ستۆکهۆڵم 1988/3/7

زیندانی گەڕۆک

لەم کۆچەدا
ئەمە هەموو نیشتمانە:
چوار دەنکە ترێی هەڵوەریو،
لەناو دڵماو
دڵیش زیندانی گەڕۆکەو
شار بەشاری ئەم جیهانەیش
وەردیانە!.

ستۆکهۆڵم 1988/2/25

تۆ

کە لێرەوە
چاوی تەنیایم ئەبڕمە چاوی یادت
ئیستەم لەناو دوێنێی تۆدا
وەك خۆرنشینی پایزێ
وردە وردە نوقم ئەبێ.
هەموو جارێ بیرم ئەچێ
غوربەتی لەسەر ئاگرم
داگرم تاکو نەسووتێ!.
وەختێ لەلای تۆ دێمەوە
کالانەی چاو پڕ دووکەڵەو
دڵۆپ.. دڵۆپ
ئەوینێکی بە هاڵاوی، لێ ئەڕژێ!.

ستۆکهۆڵم 1988/2/25

سەروپێچ

من کڵاوو سەروپێچێ
مشکیەکو جامانەیەک
فێریان کردم:
چۆن خۆم لەدەوری سەری ئەم
شاخو کێوانە بگێڕم.
فێریان کردم
یەکەم وانەی عەشقی لوتکە
لەلای سەری، خاوەنی ئەوان، بخوێنم!.
من کڵاوو سەرو پێچێ
مشکیەکو جامانەیەک
فێریان کردم
وەختێ سەرم ئەخەنە ناو قەفەزەوە
من تفەنگی باڵابمو لەسەر پێ بم.
ئەزانن کام سەروپێچو کڵاو ئەڵێم؟!
ئەو کڵاوو سەروپێچەی

ئەو جامانەو ئەو مشکییەی

کە شێخ لەناو قەفەزەوە

وەك تفێکی ئێجگار گەورە

کردیە سیماو

گرتیە تاجی ئینگلتەرە!

ستۆکهۆڵم 1988/2/24

کۆست

لەبەیانیی ئەو کۆستەدا
دەستو مەچەكو بازوومان
وەك خۆی مابوو
بەڵام سارد، سارد
بەڵام سڕ، سڕ
وەکوو پێمانەوە نەبێ وابوو.
لە بەیانیی ئەو کۆستەدا
قوڕگو مەڵاشوومان مابوو
بەڵام دەنگمان وەکوو گوللەی چەکەکانمان
ئەویش هاواری چرووكو
ژێی پسا بوو!.
دەسمان، دەنگمان، لە چی ئەچوو؟!
من خوێنی خۆم گرتبوومی
نەمزانی بڵێم وەکوو چی؟!
دایکم وتی:

ـ وەکوو لوولەی یەخسیرو زنجیرکراوی
تۆپەکانی وەستا ڕەجەب!

ستۆکهۆڵم 1988/2/24

دوو پەیکەر

لەبرۆنزی سەعاتەکانی ڕۆژگارو
لە ئاسنی شەوی درێژ!
مێژووی پەیکەرتاشی ئێمەیش
هەر لەسەر سەکۆی دوێنێ بوو
بۆ مۆزەخانەی سبەینێ
دوو پەیکەری بۆ داتاشین:
یەکەم پەیکەر: ئەحەی کوڕنو!
دووەم پەیکەر: مەلای خەتێ!
لەکۆڵێندا نەیشێواندن
کوڕنوو وەك خۆی
خەتێ وەك خۆی
باڵا باڵاو، چاو هەر چاوو
لوت هەر لوتو، برۆ.. برۆ!
تەنها ئاڵو گۆڕێ نەبێ
پێڵاوەکەی ئەمی کردە سەری ئەوو

مێزەرەکەی

ئەویشی بۆ قاچی ئەمیان

کرد بە پێڵاو!

ستۆکهۆڵم 1988/2/23

ژیان

هەر کوتو مت
وەکوو سوڵتان
شێری باخچەی "بابی عالی"
ئەویش گەڕبوو
نەڕەی نووساو
گوێی تەپ کردوو
مێژوو خواردی!.
هەر کوتو مت
وەك "فرایزەر"ی هیندستان
پڵنگەکەی جەنەراڵی
دوورگەی ڕێوی
ئەویش گەڕ بوو
گەرووی نووساو
گوێی تەپ کردو
مێژوو خواردی!

لەجێی سوڵتانو جەنەراڵ

لەجێی ئەو شێرو پڵنگە

ئەوەی ژیا

ئەوەی ئەژی

گوێ درێژەکەی "نالی"یەو

ئەویتر بزنەکەی "غاندی"

ستۆکهۆڵم 1988/2/22

جودایی

ئەگەر لەناو شیعرەکانما
گوڵ دەراوێژنە دەرەوە
لەچوار وەرز، وەرزێکم ئەمرێ.
ئەگەر یار بێننە دەرەوە
دووانم ئەمرن .
ئەگەر نان بێننەدەرەوە
سیانم ئەمرن.
گەر ئازادیی بێننە دەرێ
ساڵم ئەمرێو خۆیشم ئەمرم.

ستۆکهۆڵم 1988/2/20

یادداشت

گوڵ یادداشتی خۆی نووسیەوە
نیوەی یادداشت
لەسەر نیگای جوانی ئاو بوو.
ئاو یادداشتی خۆی نووسیەوە
نیوەی یادداشت
لەسەر بەژنی شۆخو شەنگی دارستان بوو.
دارستانیش کە یادداشتی خۆی نووسیەوە
نیوەی یادداشت
لەسەر خاکی دەزگیران بوو.
کە خاکیشم یادداشتەکانی نووسیەوە
هەموو یادداشت
تێکڕای یادداشت
لەسەر دایکی میهرەبانی ئازادیی بوو!

ستۆکهۆلم 1988/2/19

تەماشاكردن

هەموو پایزێ ئەیبینم، ئەو ئەشكەوتە
چاوێكی ناوە بە كونی دەروازەی ئەو دەربەندەوە
چاو هەڵنابڕێ.
لەوێوە بە: دزییەوە
تەماشای لەشی نەرمۆڵەو سپیو سۆڵی
ئەو دار هەرمێیانە ئەكات
كە ڕووتو قووت ڕاوەستاونو
یەكە.. یەكە
خۆیان داوەتە بەر پرشەی تاڤگەكە!.

1989

بەخیل

درەختێکی تریان وتی:
ـ ئەم داربییە چەند بەخیلە
ڕێی لێ گرتووین، ڕێگە نادا
ئەیەوێ هەر خۆی بە تەنها
دەم بخاتە دەمی کانیی
تاقە کانیی ئەم دۆڵەوە.
چەند بێ هەستە!
ئاخر خۆ ئێمەیش درەختین
تینوومانەو
لەکەیەوە ڕاوەستاوین!

1989

وەسێت

لقی دارێ وەسێتی کرد هەر وەختێ مرد
بیکەن بە بێشکەی منداڵێ.
بێشکە وەسێتی کرد کە مرد
بیکەن بە پنەی بەردەمی
ڕیزە چادر و دەوارێ.
پنە وەسێتی کرد کە مرد
بیکەن بە کورسی بۆ چرای
ماڵە فەقیرو هەژارێ.
کورسی وەسێتی کرد کە مرد
بیکەن بە سەری مەرکانەی
ئاوی کەرکوکی غەمبارێ.
"سەر"یش وەسێتی کرد کە مرد
بیکەن بە چوارچێوەی وێنەی
"بادینان"ی بە ئازارێ.
ئەویش وەسێتی کرد کە مرد

بیکەن بە سنگی دیواری

جلی پێشمەرگەی نێو شارێ.

سنگیش وەسێتی کرد کە مرد

بیکەن بە شانەی دڵدارێ.

شانەیش وەسێتی کرد کە مرد

بیسوتێنن‌و لە دواییدا

خۆڵەمێشی بکەن بە سەر

گوڵکۆی قژی منداڵێکی هەڵەبجەدا!.

1989

ناو

هەبوون.. نەبوون
دوو ئاسکی عاشق هەبوون.
شەوێك، شەوی مانگە شەوێ
لە مێرگی بەر تریفەدا پاڵ کەوتبوون
باسێ لێرەو باسێ لەوێ
کە هاتنە سەر خۆشەویستیی
وتیان: با هەر یەکەو "ناوی"
یارەکەی خۆی بۆ یادگار
لەسەر شتێ هەڵبکەنێ.
بابزانین ناوی کاممان
لەدوای خۆمان هەر ئەمێنێ و
وەك ئەستێرە ئەجریوێنێ؟!
یەکەمیان چووە لای کەوێ
کەویش لەسەر تاشەبەردێ
بە چەند مانگێ
ناوی یارەکەی بۆ هەڵکەند.

بۆ هەق دەسیش، کە لێبۆوە
ئاسکی دڵدار: پڕ بە کڵاوی بەڕوویەك
مسکی دایە!.
ڕۆژ هاتو چوو.
بەردی بەر بارانو بەفر
لەشی تێك چوو
شوێنی هەڵکۆڵین ساف بۆوە
"ناو" چووەوە.
ئەویتریان
چووە لای حاجی لەق لەقێ
لەبەر دەمیا خۆی پاڵ خستو
لەچەند جێوە
لەسەر پێستی ئەم دڵدارە
بە دەنووکە درێژەکەی
ناوی یارە شیرینەکەی
بە خاڵ کوتی.
کە لێبۆوە، ئەمیشیان هەر لەجێی هەق دەس
پڕ بە گوپی خونچە گوڵێ، مسکی دایە.
ڕۆژ هاتو چوو
ئاسکی عاشق، ڕۆژێ کوژرا..
دوای مردنیش، کە گوروویان
پێستەکەیان بەقەد دیواردا هەڵواسی

ناوی کوتراو، خاڵ خاڵی شین

هەر مابۆوەو هەر ئەژیاو ئەیجریوان!.

1988

وەکوو یەك

ئەم گۆمەیش حەپس کراوە! ئەی نازانن؟
ئەم شەپۆلە بەندکراوانەیش هەر وەکوو
کوڕەکانی ئێمەی ئەودیو دیوارەکانی زیندانن!
تۆزێکی تر، وەردیانی ئەم سەددەیەیش
کە دەرگاکانی کردەوە
تەماشاکەن! چۆن شەپۆلەکانی ئەمدیو
ڕائەکەنو
باوەش ئەکەن بە ملی ئاوی ئەودیودا
بیبینن چۆن ماسی ئەمدیو
دەم ئەبەنو
ماچی ماسیی چاوگریاوی ئەودیوئەکەن!
لێرەیش ئەمڕۆ "مواجەهە"ی شەپۆلە زیندانیەکانو
درەختی دوورو نزیکی کەسو کاری
پەشۆکاوو چاوەڕوانە.
هەر تەواو وەکوو ڕۆژانی "مواجەهە"ی

شەپۆلی یەك لە دوای یەکی

دڵی دایكو كوڕەكانمان.

وەکوو ماچی ئاوی تینووی

ئێمەو ڕۆخی گیانی سەوزی كوڕەكانمان!

1989

لەوڵاتی مندا

له وڵاتی مندا
ڕۆژنامه به لاڵی لەدایك ئەبێ.
له وڵاتی مندا
ڕادیۆ به کەڕیی لەدایك ئەبێ.
له وڵاتی مندا
تەلەفزیۆن به کوێری لەدایك ئەبێ.
ئەوانەی له وڵاتی منیشدا بیانەوێ
ئەوانه به ساغی لەدایك بن:
لاڵیان ئەکەنو ئەیانکوژن.
کەڕیان ئەکەنو ئەیانکوژن.
کوێریان ئەکەنو ئەیانکوژن.
له وڵاتی مندا!.

سەرتاش

ئەو کەژانە دەمێکە قژ ئەهێڵنەوە
ئەم هاوینە هێندە درێژ بووبوونەوە
لەوەختی سەماکردنا، لە عەرد ئەخشان!
ئەوا ئیستەیش، لە پەنجەرەی ئەم ژوورەوە
چاوم لێیە:
پایز بە پێوە وەستاوەو
وەك سەرتاشێکی ڕەقەڵەی پەنجە درێژ
خێرا خێرا بە مقەستی تیژی "کانوون"
پرچی زەردی کەژان ئەبڕێ
ناوبەناویش "با"ی شاگرد دێو
بە خاولیەکەی.. لە پشتەوە
تووکەسەری پشت ملی کەژ ئەتەکێنێو
ئەیانخاتە ئەو چەمەوە!.

1989

خاڵبەندی ئۆردوگاکان

ـ کە "دێڕەکانت" ڕیز ئەبن، لەچی ئەچن؟

ـ لە تەنافی هەڵخراوی ئۆردوگاکان.

ـ ئەی کە وەختێ "وشەکانت" پڕکەیت لەخەم، لەچی ئەچن؟

ـ لەتەنەکەی ئاوی سەرشانی کچانی ئۆردوگاکان.

ـ ئەی ئەو وەختەی "حەرفەکانت" چاویان تەڕە؟

ـ لەچاوی نانی گریاوی ئۆردوگاکان.

ـ ئەی کە وەختێ "وێرگوڵ" بەینی دوو وشەو
ڕستەیەکت خۆی لوول ئەدا، لەچی ئەچێ؟

ـ لە پشتی کۆماوەی پیری ئۆردوگاکان.

ـ ئەی "نوختەی" دوای ڕستەکانت لەچی ئەچن؟

ـ لەتۆپی پەڕۆی منداڵی ئۆردوگاکان.

ـ ئەی کە نیشانەی "سەرسوڕمان" ئەچەقێنن‌و
لەجێی خۆدا چاوەکانیان ئەبڵەق ئەبن، لەچی ئەچن؟

ـ لەستوونی بەردەم هەموو دەوارەکان.

ـ ئەی نیشانەی "پرسەکانت" کە دێڕ ئەکەن

بەشەقامی دڵەڕاوکێ، لەچی ئەچن؟

ـ لە سەروملی دایکانی ئۆردوگاکان.

ـ ئەی "کەوانەی" ئەم لاوئەولای مەبەستێکت لەچی ئەچن؟

ـ لەدوو ساجی ساردوسڕی بەرامبەر یەك هەڵپەسێردراو.

ئەی ئەم هەموو دووبارەکردنەوە بێ تامانەی

وشەی "ئۆردوگاکان"ی ئەم شیعرەت لەچی ئەچن؟

ـ هەر لە دووبارەبوونەوەی

تامی تاڵی گشت ژەمێکی ئۆردوگاکان!.

1989

خواست

شفرەی سەختی دڕەندەیەکی کێوییان دائەتاشی
لێیان پرسیی:
تۆ حەز ئەکەی بتکەین بە چی؟
شفرە وتی: حەز ئەکەم ببم بە دەسکی
کێردو چەقۆ!.
شاخی جوانی ئاسکێکیان دا ئەتاشی
وتیان: ئەی تۆ؟
وتی: من حەز ئەکەم بمکەن
بە کلوێچکی چاوی جوانان!.
لقی دار گوێزێکی پیریان دائەتاشی
وتیان: ئەی تۆ؟
وتی: من حەز ئەکەم بمکەن
بە گۆچانی دەستی پیران.
گا بەردێکی کوردستانیان هەڵئەکۆڵی
لێیان پرسی:

ئەی باشە تۆ؟

تۆ حەز ئەکەی ببی بەچی؟

وتی: من ئەمەوێ بمکەن

بە پەیکەرێ بۆ ئازادیی.

1989

دەنکە زیخێ

تاڵە قژی کچێکی جوان
لەسەر شانم بەجێ مابوو
لەدواییدا تاڵە قژم
کرد بە پەتی دیلانێ بۆ:
هەڵبەستێکی پێنج شەش ساڵم.
دەنکە زیخێکی کوردستان
لەکەیەوە؟ چۆن؟ نازانم!
پەڕیبووە لۆچی گیرفانی چاکەتێکم
ئەمڕۆ ڕێکەوت دۆزیمەوە
دەرم هێناو ماچم کردو
کردم بە بەردی کەعبەی گشت
شیعرەکانم!.

1989

پەردە

ئەو دارسێوو دار هەنارە
لەو گوێ چەمە، ئەمڕۆ ڕووت بوون
ڕووتو قووت بوون
کە باوەشیان کرد بەیەکدا.
کیژۆڵەسێو زوو هەستی کرد
لەوبەرەوە، دارەبەنێکی دەس تووکن
بە دووربینی ئەو ڕەوەزە
لەپەناوە
زوو زوو تەماشایان ئەکا.
بۆیە هەستاو بە ڕقەوە
پەردەی تەمی گوێ چەمەکەی دادایەوە!.

1989

ژیشك

شەڕبوو، ئەوەندەی نەمابوو
لەو چیایە
ئەو گورگە بۆرە بگیرێ
بەڵام ژیشك فریای کەوت‌و
هەزاران تیری پشتی خۆی
بەقەرز دایە!

1989

پەڕینەوە

ـ ئەیانبینن؟

ئەو ڕووەکە خشۆکانەی

کە هەر سنگە خشکێیانەو پەل ئەکوتن؟!

ـ ئەوە قوربانیی ئەوینی سەردەمێکن

لە زینداندا بە دڕکەزی

کوێریان کردن!

ـ "لاولاو" یەکێکە لەوانە.

ئەی نابینن.. لەهیچ شوێنێ، ئەو ناتوانێ

خۆی بەتەنیا، هەڵگەڕێو بپەڕێتەوە..

گەر پەنجەرەو دارودیوار دەستی نەگرن!

1989

لەدوا ساتدا

دوورگە وەختی خۆی ئەو عەردە "لاوان"ە بوون
کە عاشقی چاوی شینی زەریا بووبوون
لەپشتەوە هەردوو دەستیان بەسترابۆوەو
ڕێیان نەبوو خۆیان لەو چاوە هەڵکێشن.
تا ئەو ڕۆژەی لە لەشی خۆیان یاخی بوون
تا ئەو کاتەی خۆیان لەدەست خاك ڕاپسكان.
نیمچە دوورگەیش هەروەها بوو
بەڵام کە ئەوان یاخی بوون، کە ڕایان کرد
هەڵنوتانو لەپەو ڕوو کەوتنە زەریاوەو
نەیان توانی هەموو جەستەی خۆ دەربازکەن
لە دوا ساتدا
خاك فریاکەوت قاچی گرتن!.

1989

مانەوە

چوومە لای زەریاو پێی وتم:
بە قولاپو بە تۆڕ بوایە
لەمێژەوە.. من ئەبوایە
نەك هەر ماسی گیانی شینم
گەرای عومریشم نەمایە!
چوومە لای بێشەو پێی وتم:
بە خەیاڵی تەور بوایە
من ئەبوایە
تاقە چڵێ لەم لەشەمدا
سەوز نەبوایە.
ئەی زەریاو بێشەی هاوڕێ!
هەتا ماسی گیانی شینی تۆ بمێنێ
تا چڵی سەوزی لەشی تۆیش باڵا بکا
ماسی چاوو
دارستانی ئەم گەلەی منیش ئەمێنێ!.

شار

ئەمڕۆ تەنها هەر لەنێوان دووسەعاتا
لەناو سنگی شارەکەمدا
پەنجا ڕووباریان خنکاندم
قودس وای وت!.
ئەمڕۆ تەنها هەر لەماوەی یەك سەعاتدا
لەناو سەری شارەکەمدا
سەد ئەستێرەیان سەر بڕیم
مانگی شیعرێکی ئاسمانی سانتیاگۆیش وای پێ وتم!
ئەمڕۆ تەنها هەر لەماوەی نیو سەعاتا
لەسەر بەردی ڕەشی پشتم
مێشکی زۆر گوڵیان پژاندم
ئەسپێکی ڕەشی باشووری ئەفریقایش وای پێ وتم!.
براینە!
تەنها جیاوازی نێوانمان
ئەوەیە، من..
شارەکەیان وەها کوشتم،
دەقیقەیش هەستی پێ نەکرد!!

باڵا

بۆ شەهیدێكو دووانو سیانو چوار
ئەوسا من هەردوو چاوانم
وەكوو "نالی"
ئەكردە دوو جۆگەو ڕووبار
من ئەوساكە
بۆ ماڵێكو بۆ گوندێكو بۆ باخچەیەكی جوانەمەرگ
ئەم تاقە دڵەم ئەكردە
پەڵە هەورێكی پایزە
ئەی ئیستاكە بۆ پێنج هەزار
چۆن بتوانم دوو چاو بكەم بە پێنج هەزار گۆمو زەریا
دوو دەست بكەم بە پێنج هەزار كۆڵەوژی ڕەش هەڵگەڕاو
دڵێ بكەم بە پێنج هەزار پەڵە هەور
قوڕگێ بكەم بە پێنج هەزار گەرووی تاساو
من ئەزانم ئا ئەم ژانە
وشەم ئەباتە گڵەوەو

هەرگیز پەنجە
لاواندنەوەی چەند درێژ بێ
ناگاتە باڵای هەڵەبجە!

هەڵەبجە

چواردەی مانگ بوو
لەسەر گۆیژە، با قەڵەمەکەی فڕاندم
کە دۆزیمەوەو پێم نووسی
پۆل پۆل فڕین وشەکانم.
پانزەی مانگ بوو
"سیروان" قەڵەمەکەی بردم
وەختێ گرتمەوەو پێم نووسی
بوون بەماسی شیعرەکانم
شانزەی مانگ بوو!
ئاخ شانزەی مانگ!
کە شارەزوور قەڵەمەکەی لێ وەرگرتم
وەختێ دایمەوە بنووسم
وەك هەڵەبجە
وشك بووبوون پەنجەکانم!

پەڕەشووت

منیش خەیاڵم فڕگەیە.
منیش شیعرم فڕۆکەیە.
منیش وشەی پەڕەشووتداری خۆم هەیە:
"ڕەنگە پەڕەشووتەکانیان،
هەندێ جار فرمێسکی خۆم بن.
ڕەنگە پەڕەشووتەکانیان، زۆر جاری تر
گوڵۆنکەکانی کۆڵوانەی دایکی تۆ بن.
ڕەنگە پێڵوی منداڵانی "هەڵەبجە"بن.
ڕەنگە مەمکی کچەکانی "وەسانان"بن.
ڕەنگە کڵاوو جامانەی شەهیدان بن".
هەموو جارێ ئەیانبەمە
ژوور وڵاتی هەوروباران
خۆیان هەڵئەدەنە خوارێو پەڕەشووتیان ئەکەنەوە
حەرف، حەرف ئەنیشنەوە.
هەموو جارێ وشەی پەڕەشووتداری من
عەردێکی نوێ

ئەستێرەی نوێ

لە گەردوونی هۆنراوەدا ئەدۆزنەوە!.

1989

چیرۆکی جزدانێ!

جزدانێکی ڕەشتاڵە وای گێڕایەوە:

هەبووم.. نەبووم

من وەختی خۆی

پێستی تەوێڵی شێرێ بووم.

ڕۆژێ فیشەکێ سیمیی و شێرم کوژرا!.

دوو دەست، چوار دەست

دە دەست هاتن

گورووویانم

خۆشیان کردم

ڕەنگیان کردم.

سەفتە.. سەفتە

لەگەڵ هەزار پێستەی تردا

وچان.. وچان

هەڵتەك.. هەڵتەك

سواری پاپۆڕو

واگۆنو
لۆریی بارهەڵگریان کردم.
هەتا لەناو گرمەگرمی کارگەیەکدا دایان گرتم
دواتر کردیانم بە جزدان.
دوور بردیانم
هەر دوای لەدایك بوون یەکسەر
فرۆشتیانم.
من بەر وڵاتی کورد کەوتم
لە شارێکدا
کە شاخ سەرو درەخت لەش‌و
چەم قاچی بوو
ڕەفەی دوکانێکی بچووك بوو بە ماڵم.
ڕۆژێ پیاوێکی گردەڵەی دەم‌و چاو کونج
بانگیان ئەکرد: "فایەق بێکەس"!.
لای دایە لام
منی کڕی‌و هەڵیگرتم
هەتا نزیکەی دەساڵێ من لە باخەڵیا ژیام‌و
من لەباخەڵیا ئەنووستم.
من جزدانێکی لاواز بووم
بێ غەبغەبە
بەتاڵ
بەتاڵ

هەر چوار ژوورەکەی گیرفانم.
ڕۆژێ نەمدی قەڵەوبمو ورگم هەبێ
ڕۆژێ نەمدی وەك جزدانەکەی دراوسێ
بەدەم مۆڵە دینارەوە پێبکەنم!
بەڵام دووجار
لەسەر پێستی ئەم تەمەنە
شێر پەنجەمۆری بۆ کردم
یەکەم شێرم یادی نەڕەو
زامی بێشەو
دووەمیشیان دوای خۆی تەنها
تەنها.. تەنها
شەش پەنجایی‌و
دوا هەڵبەستی بۆ ئازادیی
تیا جێهێشتم!.

1989

بەراورد

سەعاتی دوانزەی نیوە شەو
تەواوو ڕێك
وەك كوردوخەم
دوومیلی جووت.
سەعاتی دوانزەی نیوەشەو
وەك خەیاڵم
سەرمێزێكی پاكو ڕووناك.
بیست جگەرەو
تەنها یەك كلیلی وشە.
دوای سەعات یەك
دوو میلی لەیەك دابڕڕاو
وەكو من و چاوی وڵات
دوای سەعات دوو
وەكوو ئاوارەو دەربەدەر
كاغەز، قەڵەم، شتومەكی

سەر مێزێکی پەرش‌و بڵاو.
دوای سەعات سێ
تەپڵەکێ فلتەرو سووتووی قەڵاچن‌و
ژوورێ دووکەڵ.
لەولایشەوە
شاعیرێکی خەو لێ کەوتوو
بەڵام شیعرێکی بە خەبەر!.

1989

بۆن

لەناو باخی کریستاڵی کۆگای بۆندا
هەنگە زەردەی عاشق بووم‌و
سەد خولم خوارد.
نمە نمەی زەردو سووری
زۆر بارانی
هەوری عەترم
پرژانە سەر قۆڵی چاکەت.
فژی دەیان شووشەی کورت‌و کەڵەگەتم
گەیاندە لووت.
بەڵام هیچیان
بۆنی لەشی هاوینانتیان
لێوە نەهات!.
بەڵام هەر نەمدۆزیتەوە
ئەی خۆشترین بۆنی دنیا!
ئەی بۆنی گڵە سوورەکەی

دوای ئاوڕشێنی بەرماڵی

هاوینانی

ئەوسای گەڕەکی "حاجی حان"!.

1989